

**ABECEDA
VREDNOT**
– rastem v sebi
in s teboj

**ABECEDA
ODLIČNOSTI,
mojstrstva in etike**

s pomočjo miselnih vzorcev prof. Marije
Gabrijelčič in filozofije Rastoče knjige
po zamisli dr. Janeza Gabrijelčiča

**ABECEDA
VREDNOT**
– rastem v sebi
in s teboj

**ABECEDA
ODLIČNOSTI,
mojstrstva in etike**
s pomočjo miselnih vzorcev prof. Marije
Gabrijelčič in filozofije Rastoče knjige
po zamisli dr. Janeza Gabrijelčiča

dr. JANEZ GABRIJELČIČ,
idejni avtor Rastoče knjige in Abecede
odličnosti, mojstrstva in etike

V Sloveniji smo na začetku novega tisočletja zasnovali projekt, imenovan Rastoča knjiga. Na inovativen način predstavlja vizijo in strategijo naše države. S pomočjo zgodovinskih spoznanj gradi na prepričanju, da je Slovenija lahko uspešna država, če bo ustrezno spodbudila in povezala dva milijona glav in src ter štiri milijone rok. Menimo, da nam pri tem lahko pomagajo vrednote, kreposti, lastnosti in značilnosti, ki jih vsebuje teorija in praksa odličnosti in mojstrstva. **Osnovna vrednota odličnosti in mojstrstva je večplastno znanje. Razmišljati in delati je treba na podlagi univerzalnih in poglobljenih znanj, katerih osnova in usmeritev je v iskanju in spodbujanju skupno dobrega, empatije, altruizma, strpnosti, odgovornosti, humanizma.**

Upoštevati moramo pronicljivo misel Leva Nikolajeviča Tolstoja: »Življenjski cilj vsakega posameznika je vedno isti: napredovanje v dobrem.« **Le v povečevanju in poglobljanju znanja, ki temelji na ideji, filozofiji in etiki dobrega, je torej prava pot. Pot, ki smo jo začeli z »Rastočo knjigo« pred več kot trinajstimi leti, že kaže nekatere sadove v spreminjanju naše miselnosti in delovanja.**

V začetku leta 2013 smo pripravili osnutek projekta, ki pomeni nadgraditev Rastoče knjige in smo ga poimenovali **Abeceda odličnosti, mojstrstva in etike s pomočjo miselnih vzorcev prof. Marije Gabrijelčič in filozofije Rastoče knjige**. Zelo smo bili veseli, da sta tudi Občina Trebnje in CIK Trebnje pristopila k obema projektoma. S tem sta dokazala svojo pripadnost k uveljavljanju družbene odgovornosti ter nenehnemu iskanju inovativnih poti strateškega razvoja v Sloveniji. Z letošnjim motivacijskim koledarjem, ki so ga prejele vse družine, podjetja in druge inštitucije, skuša Občina Trebnje vse svoje prebivalce spodbuditi k osebni razvoju, da jim širi horizonte znanja o svoji zgodovini in uveljavljanju najpomembnejših vrednot s pomočjo miselnih vzorcev.

Prav tako pa je CIK Trebnje povezal osnovne šole v Trebnjem, Šentrupertu in Velikem Gabru, da so skupaj pripravile privlačno in zanimivo knjižico, v kateri je prikazano bogastvo razmišljanja in razkošje duha mladih.

Učenci so s pomočjo mentorjev pisno in z miselnimi vzorci prikazali univerzalne in posebne vrednote, značilnosti, veščine, kreposti in misli, ki nas vodijo k odličnosti, mojstrstvu in etiki. Prikazani pa so tudi zanimivi prispevki, ki predstavljajo vrednote. Poudariti moramo, da se odličnosti, mojstrstva in etike ne gradi samo na uveljavljanju le nekaterih vrednot, kot so odgovornost, inovativnost, vztrajnost ali gorečnost. Upoštevati je potrebno tudi načelo celovitosti. Tako je z upoštevanjem vseh črk abecede prikazano veliko najpomembnejših gradnikov, ki krasijo **celovito osebnost**. Abecedo odličnosti, mojstrstva in etike smo obogatili z miselnimi vzorci, ki jih je pri nas razvila prof. Marija Gabrijelčič. Tako smo pridobili veliko privlačnih miselnih vzorcev, ki prikazujejo dolgoročno usmerjenost CIK-a in navedenih šol na poti k rasti.

Brošura, ki je pred nami, prinaša veliko vrednot, značilnosti, lastnosti in posebnosti, ki jih najdemo tudi v psihologiji, sociologiji, pedagogiki, organizaciji, ekonomiji in drugih vedah. Ključni cilj prikazanega projekta je vzgoja in izobraževanje učenca v aktivnega in odgovornega krajana Občin Trebnje in Šentrupert, predanega državljanu R Slovenije ter razmišljujočega svetovljana. Želimo si, da bi v vzgojno-izobraževalnem procesu »ustvarili« kulturne, široko razgledane posameznike, ki bodo **pokončne osebnosti**, sposobne spopasti se z izzivi sedanjega in prihodnjega časa.

Skratka. Naj ne mine dan, da ne bi naredili česa dobrega zase, za družino, za ožjo in širšo skupnost. Tudi z uveljavljanjem bogate vsebine pričujoče knjižice.

PATRICIJA PAVLIČ,
direktorica CIK Trebnje

Pred nami je mozaik velikih dosežkov malih ljudi, otrok, ki so ob podpori mentorjev razmišljali o vrednotah današnjega časa. Razmišljali so o ciljih, o idealih, ki so dobri sami po sebi in jih kot take sprejema posameznik, družba ali pa človeštvo že skozi stoletja.

Živimo v času krize vrednot. V filmih, ceneni literaturi, na straneh svetovnega spleta in virtualnih svetovih smo priča poplavi nasilja in barbarstva. Primitivizem, nekulturnost in neizobraženost nas siromašita in povzročata kulturno krizo. Kako to spremeniti? Z učenjem v vsej pojmovni širini te besede.

Preden lahko tečeš, moraš znati hoditi. Tako je tudi z učenjem. Da bi razumeli, razmišljali in vedeli, moramo znati brati. Da bi lahko brali, moramo poznati abecedo. Za učinkovito učenje pa je potrebno poznati kakovostne metode in tehnike učenja, kamor uvrščamo tudi miselne vzorce.

V projektu Abeceda vrednot – rastem v sebi in s teboj smo združili idejo Rastoče knjige, odličnosti, mojstrstva in etike dr. Janeza Gabrijelčiča, prvine učinkovite učne tehnike miselnih vzorcev profesorice Marije Gabrijelčič ter kreativnost in pronicljivost osnovnošolcev.

Pred nami je abeceda vrednot, ki so jo ustvarili učenci OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, OŠ Trebnje in OŠ Veliki Gaber. V projektu je sodelovalo več kot 560 učencev in 32 učiteljev. Na srečanjih smo z mentorji spoznavali vizijo Rastoče knjige, teorijo Abecede odličnosti, mojstrstva in etike ter tehniko miselnih vzorcev. Nato so učitelji z učenci po šolah oblikovali skupine, ki so se pogovarjale o vrednotah in svoje misli strnile v miselne vzorce. Nekateri so o njih spregovorili skozi literarne prispevke, likovno spretnejši pa so miselne vzorce likovno opremili. Vsako črko bogati miselni vzorec vrednot, ki se začnejo s pripadajočo črko in literarni prispevki – razmišljanja o vrednotah na dano črko. Učenci so svoje delo tudi dokumentirali, nekaj fotografij in izjav krasi zaključni del knjižice.

Projekt je bil priložnost medkrajevnega, medkolegialnega in medgeneracijskega sodelovanja, razmišljanja in ustvarjanja nove – skupne vrednosti. S svojim obsegom je projekt predstavljal izziv, ki so ga vse sodelujoče šole več kot uspešno premagale, saj so ob izjemni podpori vodstva k sodelovanju pritegnile veliko število učencev in učiteljev. Le s pomočjo njihove marljivosti, kreativnosti in izjemne kulture sodelovanja je projekt zažarel v vsej svoji mavrični veličini.

MIRA BREZOVAR,
ravnateljica OŠ dr. Pavla
Lunačka Šentrupert

Ob 30-letnici poimenovanja šole po dr. Pavlu Lunačku smo aprila 2013 odprli Rastočo knjigo naše šole, ki predstavlja dosežke – odličnost in mojstrstvo posameznikov in skupin, ki so delali in ustvarjali na šoli. Rastočo knjigo ustvarjamo vsak dan, zato sodelujemo tudi pri njenem nadgrajevanju, projektu Abeceda odličnosti, mojstrstva in etike. Ob koncu šolskega leta bo nastala naša (šolska) Abeceda odličnosti, mojstrstva in etike.

Vrednote so ideali, ki jih visoko cenimo. Kdo si okrog sebe ne želi iskrenih, poštenih, prijaznih in uvidevnih ljudi? Vsi vemo, da je v življenju pomembno spoštovanje, ljubezen, prijateljstvo, zaupanje, odpuščanje ... To je samo nekaj vrednot, ki se jih takoj spomnimo. Slovenska abeceda pa ima 25 črk in veselje je bilo slišati vse predloge učencev, ko so se z razredniki in učitelji pogovarjali o tem.

Vrednote, ki jih živimo, vplivajo na naše življenje, odnose med ljudmi, med drugim tudi na vzgojo otrok. Ljudje jih prenašamo na otroke, oni pa jih živijo v vsakdanjem življenju – v odnosu do drugih.

Za učence in učitelje je bil prav gotovo izziv, kako s pomočjo miselnih vzorcev prikazati vrednote, modrosti in misli, ki vodijo k odličnosti. Pomembno je bilo medsebojno sodelovanje in pogovor – pri tem so predstavili svoj pogled na tisto, kar jim nekaj pomeni. Učenci so pokazali tudi dobro mero ustvarjalnosti in lahko so se izkazali na svojih močnih področjih, saj so ustvarjali v besedi in sliki.

Učenci naše šole veliko svojega znanja že sedaj predstavljajo v obliki miselnih vzorcev, ki so pogosto zelo izvirni. Mnogi z njimi pokažejo ustvarjalnost in iznajdljivost.

Abeceda odličnosti, mojstrstva in etike, ki bo nastala, bo naš prispevek k vrednotam, ki jih je vredno živeti.

**mag. BARBARA
BREZIGAR**, ravnateljica
OŠ Veliki Gaber

Vrednota ... Kaj je pravzaprav vrednota? Globoko v sebi verjetno vsi razumemo, kakšen pomen nosi ta beseda, a kako jo razložiti otrokom. Ali smo naše otroke sploh naučili, kaj so vrednote in kaj naj z njimi počnemo?

In ko tako razmišljam, se mi pred očmi najprej odvijajo slike nasilja, vojn, nespoštovanja, rasizma, zavračanja ... To so slike, ki mi jih najpogosteje naslikajo mediji. So to vrednote? Ali sploh obstajajo negativne vrednote? Ne, prepričana sem, da ne more biti vrednota negativna. Imam dokaz? Morda pa le ... Poiščem njen izvor in kar izvem, mi vlije upanje v boljši svet, v svet, ki ga lahko ustvarimo s pravimi usmeritvami, s pravimi cilji, s pozitivnimi željami. Valeo – latinski glagol, ki pomeni biti močan, vpliven, zdrav, nekaj, kar prevlada. In če nanizane besede malo premečem: Vrednote so nekaj, kar mora prevladati v našem življenju. Vrednote nam dajejo moč, nas vodijo naprej, nam rišejo cilje in vplivajo na naše početje.

Ja, vrednote so tiste prave stvari, ki delajo iz nas mogočne osebnosti in nam pomagajo ostati na pravi poti.

Vrednote so besede, v katere verjame tudi dr. Janez Gabrijelčič, ki se zaveda, da je naša družba postopno postavila prave vrednote na stranski tir in jih vestno zamenjuje z nečim, kar ni pozitivno, kar nas vodi na kriva pota; nekaj, kar nas vleče narazen, nekaj, kar povzroča, da tudi najbližji ljudje postajamo tujci.

In tako se je na OŠ Veliki Gaber začela zgodba vrednot jeseni 2012, ko je dr. Janez Gabrijelčič predstavil svojo idejo o Abecedi odličnosti, o miselnih vzorcih, ki bi bili sestavljeni iz vrednot. Nikdar ne bom pozabila žara, ki ga je gospod izžareval, ko je predstavil svojo zamisel, ko je govoril o vrednotah. In s svojim žarom je navdušil tudi mene, ki sem v ideji videla ogromen vzgojni potencial. Tako smo že v lanskem šolskem letu iz ideje Abecede odličnosti povlekli predvsem idejo o vrednotah, o katerih so govorili že otroci v vrtcu in vse naprej do devetega razreda ... Vsak na svoj način, vsak tako, kot je najbolje znal. V mesecu maju je tako šola lahko pokazala prve rezultate svojega dela na 25. Forumu odličnosti na Otočcu.

Vsi, ki smo se kakor koli spustili v ta projekt, smo čutili, da ga je potrebno razviti v nekaj več. In danes so tu prvi rezultati nesebičnega dela naših učiteljev mentorjev, ki vedo, kaj so vrednote, in spoštujejo njihovo moč. A brez učencev ne bi šlo. V izdelek, ki ga imamo pred sabo, so vložili ogromno truda in niso obupali. Verjeli in zaupali so vase, marljivo delali, med sabo sodelovali, se povezovali, si pomagali, spodbujali, bodrili ...

Projekt je prerastel svoj cilj, postal je vrednota in v vseh nas zbujal in krepil vrednote, ki smo jih nevede že potlačili v temen kot.

In na tem mestu bi rada izkoristila priliko, da se prav vsakemu udeležencu v tem projektu zahvalim za vse bogastvo, ki ste nam ga podarili. Hkrati pa bi rada rekla hvala tudi vsem, ki boste knjižico z zanimanjem prebrali in postali bogatejši.

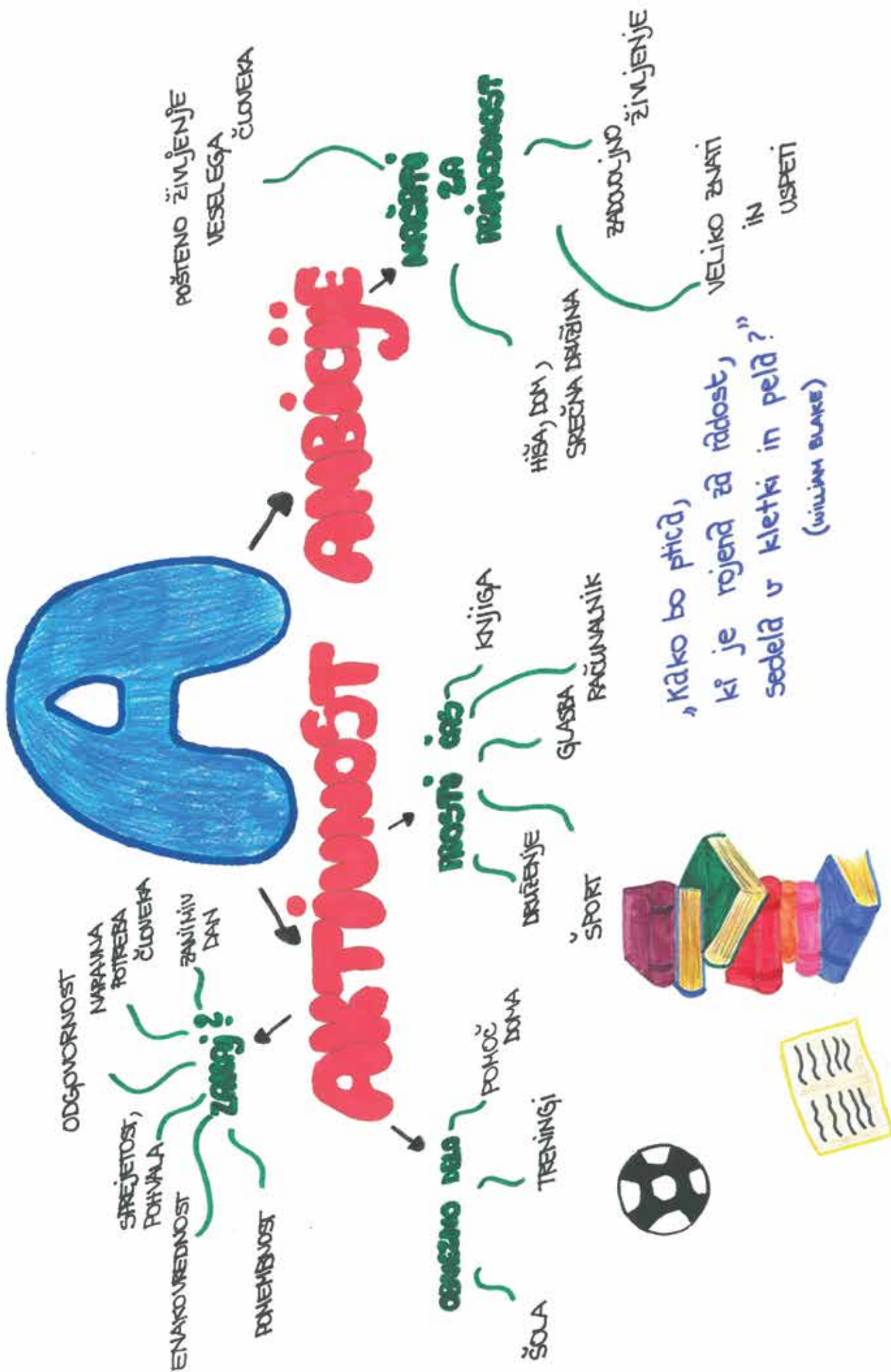
*Vrednote so temelj našega življenja. So ograja na naši poti,
da se oprimemo, da ne pademo, da ne zaidemo.*
(Vlasta Nussdorfer)

Vrednote so temeljna človeška vsebina, ki oblikuje naš odnos do vsakdanje realnosti, so naše osebne opredelitve, izražene v odnosu do nečesa in nekoga. Oblikujejo se skozi socialno interakcijo, ki je temeljni dejavnik oblikovanja vrednot pri človeku. Spremljajo nas od otroštva do konca življenja in se tudi znotraj družine spreminjajo zelo počasi. Se torej prenašajo od starih staršev preko staršev na otroke. V našem življenju delujejo kot kompas, po katerem se ravnamo v vsakdanjih situacijah in po katerem uravnavamo in usmerjamo svoje obnašanje. Vplivajo na naše mnenje, na naše odločitve, vedenje, vplivajo na to, kako živimo svoje življenje. So merilo, s katerim presojava dejanja, ljudi, odnose, procese, so vodilo pri našem občutenju sveta.

Včasih za današnji čas beseda vrednota zveni tako arhaično, kot da se je izgubila iz svojega sveta in zašla v današnji kaotični svet hitečih utrinkov, ki sestavljajo mozaično sliko potrošniške družbe, ki skoraj ne zmore več prepoznati posameznika kot človeško bitje. Družbe, ki v želji po obvladovanju sveta in življenja brez globljega razmisleka o vsebini ponuja različne recepte, kako uravnavati svoje življenje, kako uspeti v tekmovalni družbi in si zagotoviti status.

In v tem svetu k svoji prihodnosti potujejo naši učenci. Zato je pomembno, da smo učitelji pričevalci vrednega, glasniki pozitivnega in zagovorniki vsega tistega, kar nas po človeški plati opredeljuje v najzlahtnejšem smislu in da smo pri razumevanju tega učencem v oporo. Eno od temeljnih vprašanj v poslanstvu šole pri pripravi mladih generacij za življenje je, kako približati mladim tiste vrednote, ki bi jim omogočile osebno stabilnost v nestabilnem in dinamičnem svetu, ki je neprizanesljiv do izročila preteklih rodov.

Ustvarjanje v okviru Abecede odličnosti tako ponuja izjemno priložnost za usmerjeno razmišljanje o tem, kako vidimo svoje življenje, odnose z drugimi, kako se soočamo z življenjem v procesih, ki so zahtevni in od nas terjajo opredelitve in odločitve. Vrednota pridobiva svojo moč, ko o njej govorimo, ko jo razlagamo in pojasnjujemo. Takrat, ko pa jo živimo, ko jo nezavedno prenašamo v svoja dejanja in se po nekem notranjem vzgibu ravnamo in odločamo, takrat vrednota polno zaživi in udejanja svoje poslanstvo. Če nam je nekaj tega duha uspelo prenesti na naše učence v okviru Abecede odličnosti in če nam uspeva nekaj tega razmišljanja sprožati v učencih v okviru našega poslanstva, potem lahko upamo, da tudi mi v okviru svojih prizadevanj nekaj prispevamo k družbi prihodnosti, ki je lahko le »družba znanja, etike in vrednot«.

AKTIVNOST

Moja obvezna aktivnost je učenje, saj mi to govorijo že od malih nog. Pa je res tako? Mnogi odrasli bi se s tem strinjali, vendar meni se ne zdi tako, saj živiš samo enkrat in tega časa ne smeš preživeti samo za knjigami. To je moje mnenje, s katerim se pa moji starši ne strinjajo. Seveda se učim in delam naloge, a imam tudi prosti čas, ko delam zanimivejše reči. Poleg dejavnosti, ki jih imam rada (mažorete, joga, tibetanske vaje, tenis), so tudi tiste, ki mi niso ravno pri srcu (glasbena šola, orkester, verouk).

Zelo rada berem, saj me vsaka knjiga popelje v nov svet, poln zanimivosti in ljubezni, nežnosti in napetosti. Če le imam čas, ga izkoristim za branje. Rada gledam telenovele, vendar marsikomu to ni všeč, a ne razumem, zakaj. Ob gledanju tujih nadaljevanj se veliko naučim. Obožujem tudi glasbo in branje revij. Zvečer pa si vzamem čas in pogledam kakšen dober film. Najraje imam komedije, ker se rada smejem. Če gledam romantične komedije, tudi jokam.

Včasih sem tudi žalostna, zato mi prav pride druženje s prijateljicami, s katerimi imamo nore zamisli. Tako kot vsako dekle imam tudi jaz rada nakupovanje. Poleg tega hodim na rojstnodnevne zabave in se noro zabavam.

Čeprav sem majhna, se včasih počutim pomembno. To je največkrat, ko znam nekaj dobro, če sem naredila nekaj super.

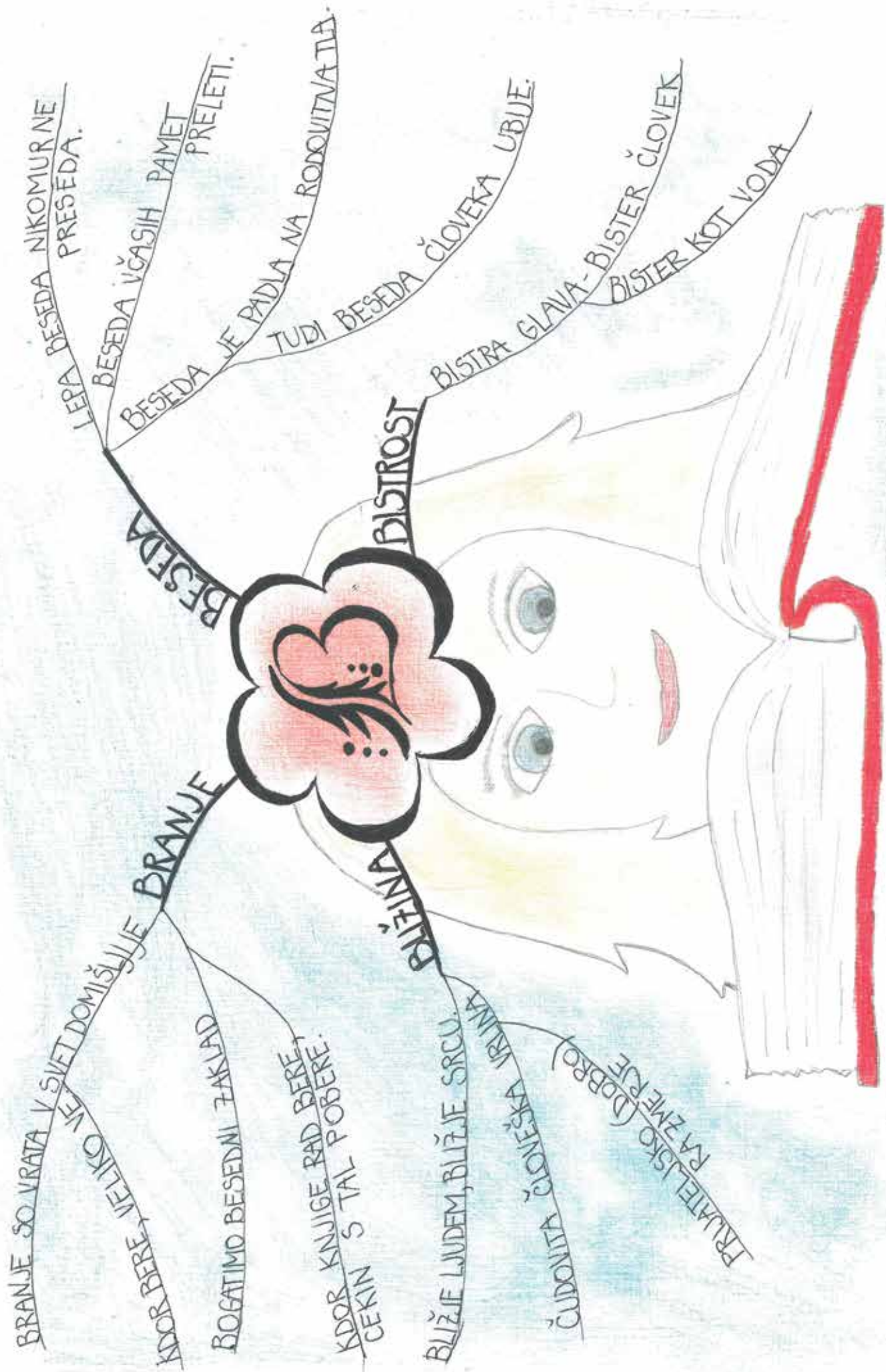
*Lana Rajer, 8. b OŠ Trebnje
Mentorica: Mojca Bahun*

SEM AKTIVEN – SEM POMEMBEN – SEM NAGRAJEN

Moja obvezna aktivnost je šola. V šoli je zelo veliko dela, da se iz njega včasih skoraj ne vidim. Po šoli se zmeraj kaj dogaja. Kadar imam prosti čas, berem ali ležim ali pa grem na obisk k sestrama. Redkokdaj, ko je dan res čuden, pa se mi zdi glasba celo užitek, dokler ne pomislim na vse obveznosti, ki spremljajo glasbeno šolo. Tudi v šoli je podobno, a učenje ni zmeraj grozno. Če je snov zanimiva, sem bolj motiviran. Seveda pa enkrat vsak pregori, ko ima dela čez glavo. Tudi meni se kdaj to zgodi. Takrat najraje preprosto lenarim, tako da razmišljam, grem na sprehod ali pa berem. Ko berem, imam pred vsemi mir. Če imam srečo, pozabim na šolo in obveznosti.

Nagrada za opravljeno delo je občutek, da mi je nekaj uspelo in sem vesel svojih dosežkov.

*Janko Starič, 8. a OŠ Trebnje
Mentorica: Mojca Bahun*

Avtorici: Marija Krnc (8. r.) in Sara Krnc (9. r.), OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Janja Jerovšek

BESEDE, BRANJE, BLIŽINA IN BONTON

V veliki knjigi, polni besed,
vse so pomembne, z ljubeznijo vred.

Malo prelistaš in najdeš bonton.
Hm, zakaj je pomemben?
Morda biti prijazen kot najslajši bombon?

Z branjem postajaš modrejši, bistrost se iz tega rodi,
ki te vse življenje bogati.

Bistrosti ne moreš dobiti za denar.
Iz modrosti cveti posel, tako da s tem darom
nikoli ne boš postal osel.

Jaša Dragar, 6. a OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Janja Jerovšek

Soseda me pohvali,
da lepo obnašati se znam,
jaz pa pravim: »Seveda, saj ... (bonton) poznam.«

Diana Jaki, 4. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Sandra Slunjski

Bonton, kaj je to?
To je, da pozdraviš mimoidočo gospo.
Lepo za mizo sediš,
grdih besed ne govoriš
in se, kadar je potrebno, tiho in neopazno smejiš.

Lana Zidar, 4. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Sandra Slunjski

Bližino čutimo ob božiču in novem letu.
Za božič pojedino naredimo
in bližnje ter mimoidoče povabimo.
Novega leta se vsi veselimo,
saj se družimo in poskrbimo,
da se vsi od srca nasmejimo.

Mia Gorenc, Diana Jaki, Karin Starič, Luka Tratar, Matjaž Strajnar,
4. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Sandra Slunjski

VSAK
MORA
IMETI CILJ!

CILJ

NE OZIRAJ SE NA TO,
OD KOD PRIHAJAŠ,
TEMVEČ GLEJ, KAM,
GREŠ.

BEAUMARCHAIS

CELOVITOST

ČLOVEK MORA
ŽIVLJENJU SLEDITI
S CELIM SRCEM.

DOLŽNOST OPRAVIŠ LE,
ČE DELAŠ S SRCEM.

ČLOVEK NEKATERE STVARI CENI
ŠELE TAKRAT, KO JIH IZGUBI.

CENJENOST

CILJ

Ob posebnih priložnostih si ljudje radi postavljamo cilje: ob začetku novega leta, ob svojem rojstnem dnevu, na začetku nove športne sezone ... Veliko jih ostane neizpoljenih. Tisti, ki jih uresničijo, vedo povedati, da je pot do cilja naporna in zavita. Veliko jih svoje cilje opusti, saj mislijo, da ne bodo zmogli, ali pa nanje kar pozabijo. Nekateri si jih celo zapišejo in čez čas pogledajo, koliko so jih uspeli uresničiti. Pri tem nam dandanes pomagajo tudi pametni telefoni s svojimi aplikacijami.

Poleg osebnih ciljev govorimo in pišemo o razvojnih ciljih, slišimo za preproste, pa tudi v šoli ne gre brez njih.

Na uho vam prišepnem, da sem si tudi jaz že zadal cilj in trenutno sem na dobri poti, da ga dosežem.

*Jan Grošelj, 7. b OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

Bodi to, kar si.
Sanjaj, ne obupaj.
Čaka te tvoj cilj!

*Nastja Sirk, 9. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

Imeti svoj cilj,
znati ceniti ljudi.
To si pravi ti.

*Ksenja Kastelic, 9. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

CENJENOST

Človek postane cenjen šele takrat, ko ceni druge. Marsikdo ob besedi cenjenost pomisli na velike može iz davne preteklosti, ki so naredili ali ustvarili kaj pomembnega.

Zase čutim, da sem cenjena v svoji družini, med prijatelji in pri moji rokometni ekipi. To mi zelo veliko pomeni.

Včasih pomislimo tudi na cenjene predmete. Nekateri, ki jih imajo, pa mislijo, da so cenjeni zaradi njih.

Doma me učijo, da moram znati spoštovati in ceniti druge, a tudi sebe.

*Teja Slapničar, 7. b OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

LOVEK

PRIDEN SPOŠTLJIV

PRIJAZEN ODLOČEN

DOBROSRCEN

ČUTEN

POŠTEN

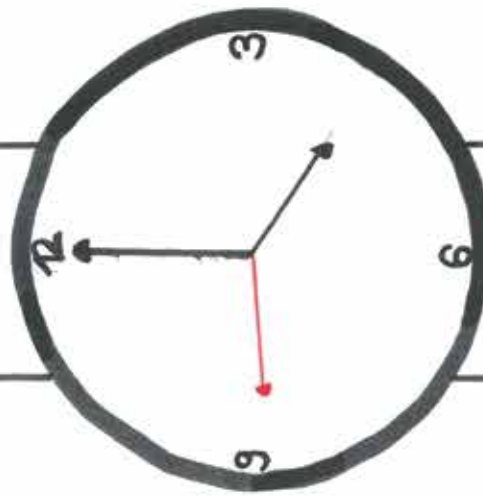
POBITVEN

SANJAREN

AS

ČAS SE NIKOLI NE USTAVI.

PROSTI ČAS

DOBRO

IZKORIŠČEN ČAS

ČAS ZA

SANJARJENJE

ČAS ZA

SPANJE

ČAS ZA

ŠOLO

ČAS ZA

PRIJATELJE

ČAS

Čas, gaz, polna vas,
a v vasi polno las.
Po mestu hodi Bas
in tam sreča čas.

Bas rabi gaz,
a mu čas ne dovoli v vas.
Kje je ta uboga gaz,
ki jo rabi mojster Bas?

Bas, ki nikoli ne dobi glas,
je ubogi kontrabas.
Kaj bo s tem ubogim basom,
ki ga rabi pek s kvasom?

Bas potem naprosi čas,
da mu ta posodi glas,
skupaj najdeta lepo gaz
in gresta veselo v vas.

*Teja Jarm, Pija Vavtar in Nina Šlajpah,
3. r. PŠ Šentlovrenc OŠ Trebnje
Mentorica: Alenka Kolar*

Čas nima vsebine,
nima oblike in ne kakšne posebne odlike.

Od nekdaj je tukaj kot častni gost,
vsiljivo določa, kdaj bo kdo prost.

Človeka omejuje,
mu guba obraz,
ves svet obvladuje,
nevidni kralj čas.

*Nejc Medvešek,
5. r. PŠ Šentlovrenc OŠ Trebnje
Mentorica: Teja Zajec*

Kako rad bi imel časovni stroj
ali pomlajevalni napoj.

Komaj čakam na čas,
ki bo velik kot kontrabas,
teče čas tja v deveto vas.

Čas se skriva v besedi čast,
prosim, ne mi ga krast.

Če časa ti zmanjkuje,
ti v glavi prerokuje.

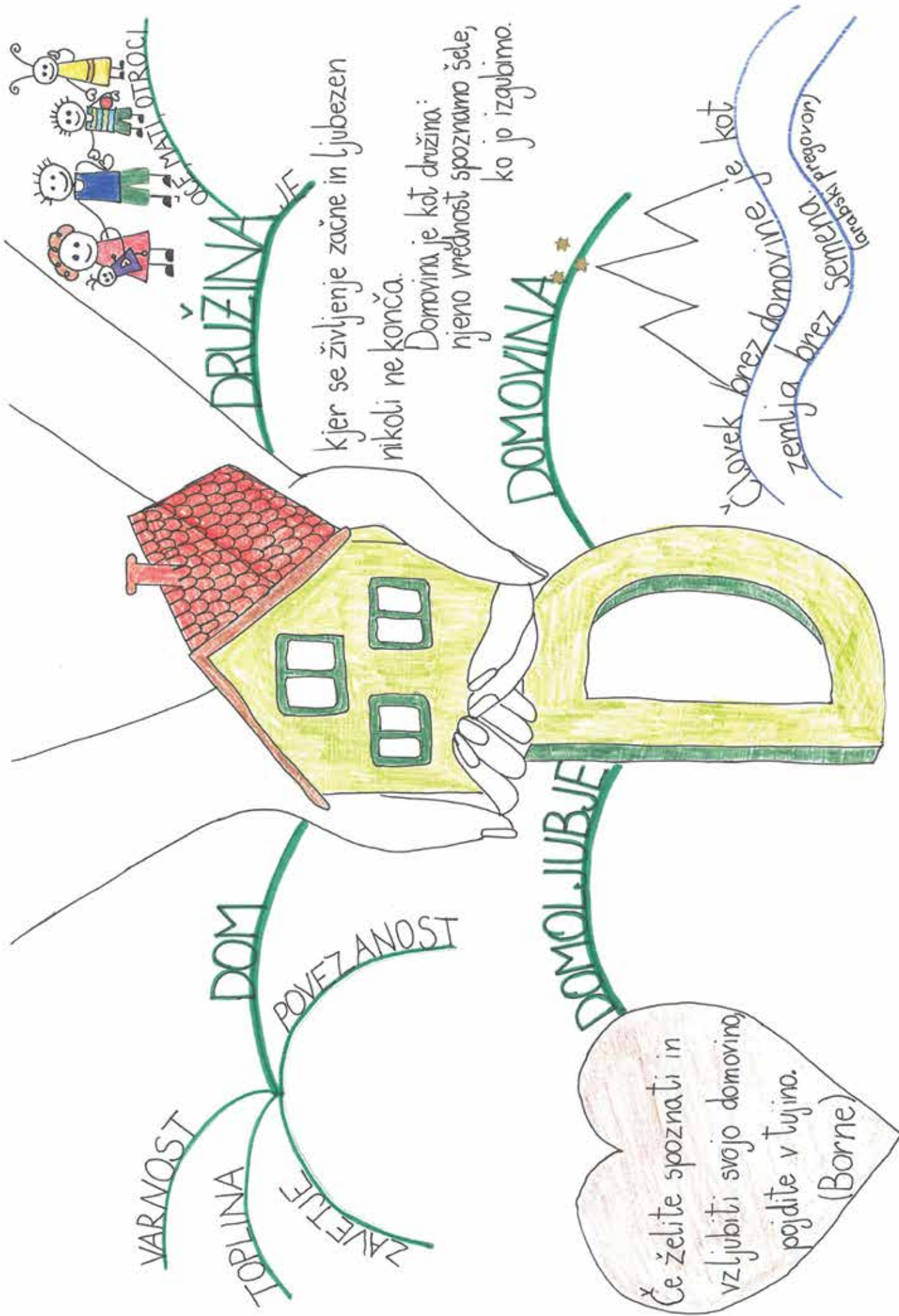
Čas se odšteva v nas.
Ampak časa ne dam,
v prihodnost grem sam.

*Jakob Lavrič,
5. r. PŠ Šentlovrenc OŠ Trebnje
Mentorica: Teja Zajec*

Čas hiti in stoji.
Zmeraj je točen,
zmeraj poskočen.
Ko se čas ustavi,
se moja skrb prebavi.
Ko pade noč,
mi čas želi lahko noč.

Čas celi rane.
Nič ni pomembnejšega
od današnjega dne.

*Anja Babič,
5. r. PŠ Šentlovrenc OŠ Trebnje
Mentorica: Teja Zajec*

LJUBO DOMA, KDOR GA IMA

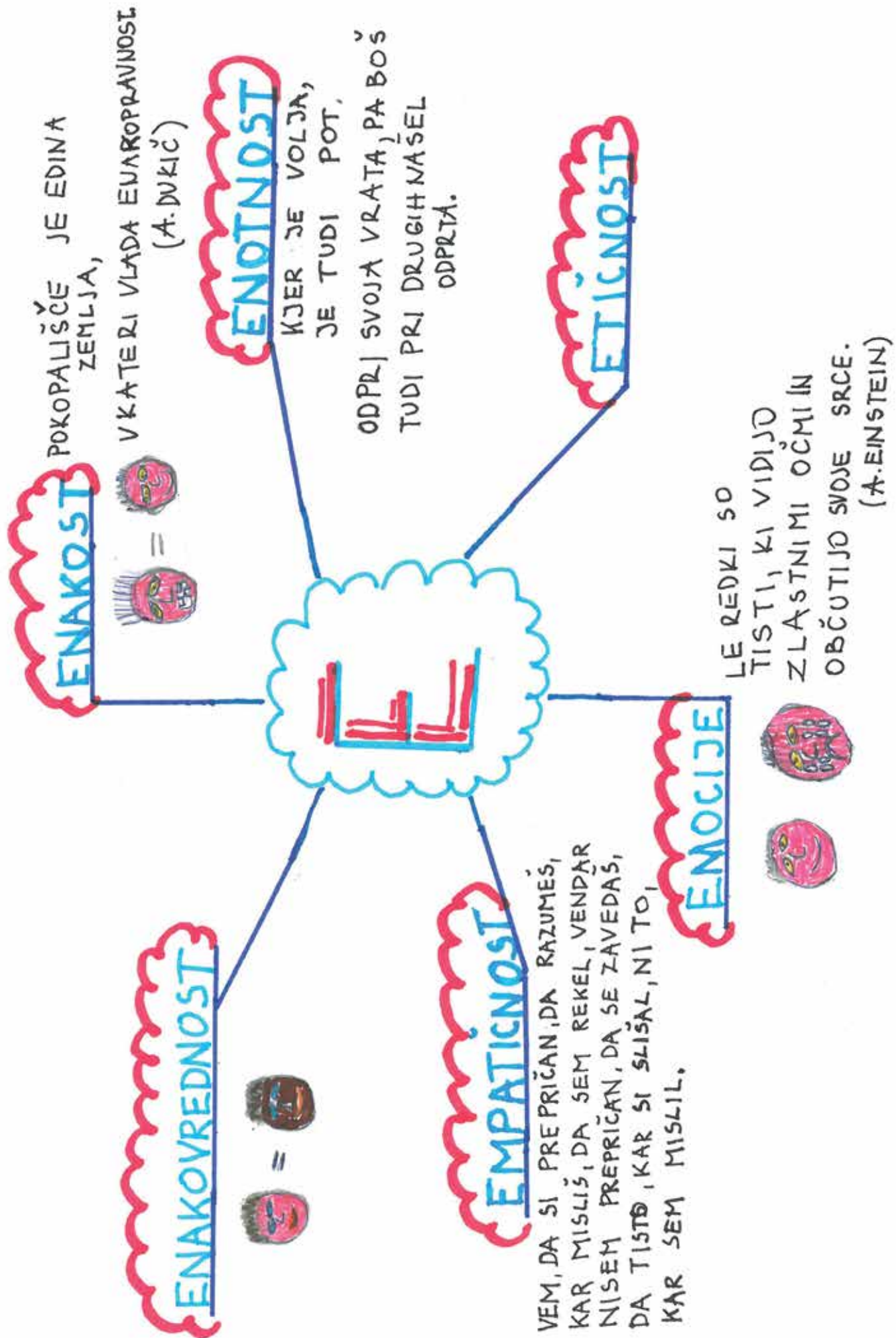
»Ptič bo vedno najrajši tja zletel, kjer se je izvalil,« pravi star slovenski pregovor. Res je! Človek se rodi. Večina ima srečo in zaživi v topli družini. Ima nekoga, ki ga ima rad, ga poboža pred spanjem in mu je opora v težkih trenutkih. Nekateri pa ne poznajo topline doma in nežnih besed ... Vsem pa je skupen dom, pa kakršen koli že je. Bogat, reven ... Dom, ki se ga bodo spominjali in v zrelih letih opevali. Ko človek odraste, ga pogosto vleče v svet. Že naši predniki so odšli s trebuchom za kruhom. Zapustiti so morali domačo zemljo in sprejeti tujo. Ni jim bilo lahko. Niso vedeli, kam jih vodi pot življenja. Kam? V Ameriko, Kanado, Argentino, Nemčijo in še v mnoge druge dežele. V tujino, kjer so s svojo krvjo in znojem zalivali tujo zemljo, da so zaslužili denar zase in za svojo družino. Misel na dom, domovino jim je pomagala preživeti težke čase. Ob poslušanju slovenskih pesmi jim je bilo lepo pri srcu. Čuteče slovensko srce jih je povezovalo z mladostjo, s tistimi brezskrbnimi trenutki, ki so jih preživeli v senci domačega krova, na stezicah domačih vrtov in pašnikov. Mnoge je pogoltnila tujina, mnogim izsesala moči, da sedaj le še hrepenijo: »Še enkrat bi rad videl domači prag ...« Nekaterim je uspelo in so se vrnil, drugim pa je ostalo le hrepenenje. Živimo v času recesije. Beseda brezposelnost je največkrat izgovorjena. Mladi izgublajo upanje. Bojijo se, da se bo ponovila zgodba prednikov. Povezava s svetom je res boljša, toda iz mnogih vasi bo mladi rod odšel. Ostala bodo tiha mirna polja, vinorodne gorice in stari gozdovi, ki vabijo in bodo še vabili ljudi, ki si želijo miru in spominov. V mladih srcih pa bo za večno ostal spomin na družino in dom. Kot je napisal Tone Pavček: »Tisto, kar delaš v prvem obdobju življenja, delaš vse življenje. Imaš rad in pogrešaš, kajti to je tvoj prvi dom.«

Urban Berk, 8. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert; mentorica: Janja Jerovšek

DOM JE TAM, KJER JE TOPLINA DOMA

Vsako živo bitje si želi svoj dom, da bi si ustvarilo družino, preživelo zimo in premagalo težave. Lastovice bi lahko ostale v toplih južnih krajih, vendar se vsakič vrnejo domov. Od tega jih ne odvrnejo niti dolga pot niti nevarnosti na njej. Po slikoviti, med polji speljani cesti se pripeljemo v Šentrupert. Šentrupert je podoben vsem drugim krajem, le stara, mogočna cerkev je njegova posebnost. Naša hiša stoji na hribčku. Nekoliko je oddaljena od drugih, zato nam daje prijeten mir in toplino. Nimamo težav s sosedi, ki so drugod tako pogoste. Človeka na dom ne veže samo okolje, v katerem živi, temveč veliko več. Vežejo ga čustva, občutek topline in varnosti. Človek v svojem koticu odkriva veliko novih in lepih stvari, ki mu popestrijo sive dni. Vsak želi svoj dom olepšati in mu ni težko garati zanj, saj ve, da ga dom ne bo zapustil ob nobeni, še tako veliki napaki. Dom nista le hiša in prostor, v katerem živimo. To so tudi ljudje, ki tam živijo in delajo. Vsak človek od sočloveka pričakuje, da mu bo pomagal od težavah, ga podpiral in spodbujal. To najlažje počnejo domači, saj vedo, da si del njih in njihovega življenja. Velikokrat se sporečemo, vendar to nas ne sme razdružiti. Skupaj moramo premagati težave, med seboj moramo biti odkriti in med nami ne sme biti nobene laži ali sovraštva. Napake nas učijo in delajo še močnejše. V naši družini se dobro razumemo in odlično sodelujemo. Prebrodili smo že mnogo težav, vendar ostali smo skupaj. Upam, da bomo ostali povezani in veselim se življenja na tem koščku zemlje.

Tajda Koščak, 9. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert; mentorica: Janja Jerovšek

ENAKOST, ENAKOVREDNOST HAIKU POEZIJA

Vsi smo ljudje.
Vsi enako lepi.
Živimo tako?

*Zala Curk,
9. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpavec*

Vsak ima pravice.
Vsi imamo dolžnosti.
Spoštujmo vse.

*Zala Curk,
9. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpavec*

Mir s svetom.
Enakost med ljudmi.
Mir na svetu.

*Zala Curk,
9. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpavec*

Jaz in ti. Ti – jaz.
Enaka sva – enakopravna.
Prijatelja.

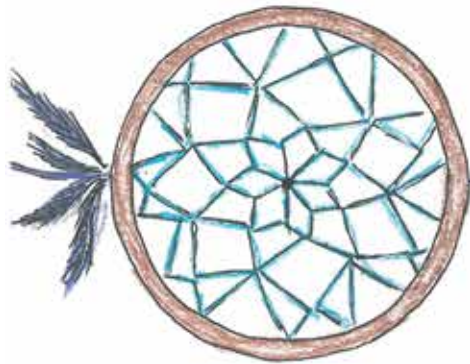
*Zala Curk,
9. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpavec*

Enakovrednost,
mir, svoboda na svetu.
Svet bo boljši.

*Nastja Sirk,
9. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpavec*

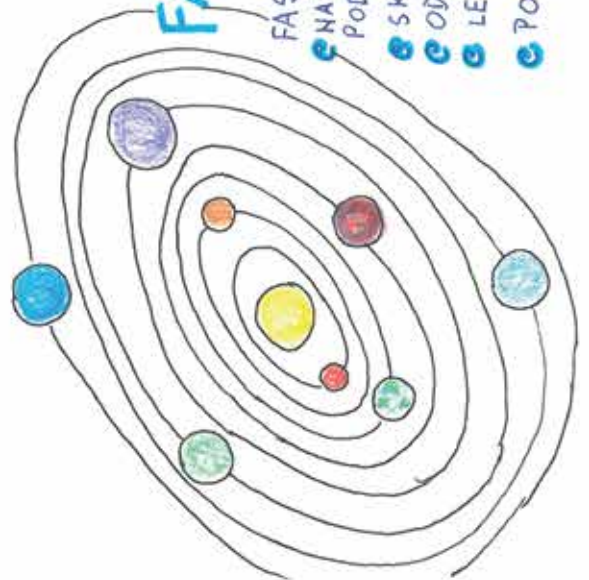
FANTAZIJA

- ŽIVLJENJE JE ENA SAHA FANTAZIJA.
- FANTAZIJA PREPREČUJE TUROBNOST SVETA.
- SVET FANTAZIJE JE ENKRATEN.
- FANTAZIJE MORAMO IMETI RAVNO TOLIKO, DA SI LEPSAMO ŽIVLJENJE.

FASČINIRANJE

- FASČINIRA ME
- NARAVA V MNOGIH DETAJLIH IN S ŠTEVILNIMI PODROBNOSTMI
- SKRIVNOSTI VESOLJA
- ODLIČNO IZPELJANO DELO
- LEP IZDELEK
- PO DOLGEM ČASU SPET NASMEJANA SOŠOLKA

FANTASTIČNOST

- FANTASTIČNO JE VSE OKOLI NAS, LE OŽRETI SE MORAMO.
- VSAKO ŽIVLJENJE JE FANTASTIČNO, VSAKO NA SVOJ NAČIN.
- FANTASTIČNO IZGLEDAŠ!

FANTAZIJA

Vsak ima svojo fantazijo, svoj svet sanj, kamor se zateka, ko išče navdih, oblikuje merila za življenje. Nekateri fantazirajo o ljubezni, drugi o sreči, nekateri o denarju, spet drugi o toplem domu ali pa o mirnem življenju.

Jaz imam ogromno fantazij, razumljivo največ fantaziram o ljubezni, tako kot vsak najstnik. Vendar moje fantazije se le redko uresničijo. Včasih mislim, da sem čudna in edina, ki misli na toliko neuresničljivih stvari, vendar je takrat najbolje, da pozabiš na težave in se preprosto sprostiš.

Spomnila sem se zgodbe o deklici Ani, ki je bila stara 11 let in je hodila v 6. razred. Bila je zelo pametna in odlična violinistka. Ni se zatekala v svet fantazije, saj je imela krasno življenje.

Nekega lepega popoldneva, ko je prišla domov, pa je slišala svoja starša, kako se prepirata. Bilo ji je grozno. Še nikoli ni slišala takih besed iz ust svojih staršev in hitro je stekla v sobo. Začela je razmišljati, kako bi bilo, če se starša ne bi več prepirala. In po dolgi uri se je spomnila načrta, kako končati njun spor. Hitro je stekla po stopnicah, vključila radio in zavrtela pesem, na katero sta plesala na svoji poroki. Starša sta bila tako presenečena, da sta ostala brez besed in se po minuti objela, si opravičila in zaplesala najlepši ples, kar jih je Ana videla.

Ani je fantazija prinesla fantastično rešitev, ki je ozdravila skrhan odnos njenih staršev.

*Katja Novak, 8. c OŠ Trebnje
Mentorica: Ivanka Višček*

FANTAZIRAM

Fantaziram, ko lahko in ko ne smem.

Fantaziram, ker lahko.

Fantaziram, ko mi je dolgčas.

Fantaziram v šoli in doma.

Fantaziram, da lahko sem in nisem.

Fantaziram, ker moram.

*Zala Hudoklin, 8. c OŠ Trebnje
Mentorica: Ivanka Višček*

NE GLEJ, OD KOD PRIHAJAŠ, GLEJ, KAM GREŠ.
(BEAUMARCHAIS)

HITROST

HREPENENJE

HIGIENA

ČLOVEK JE
OKRAS SVĚTA
(MAKSIM GORKI)

HVALEŽNOST

V OČEH
PREBIVA DUŠA
(LATINSKI PREGOVOR)

HUMANOST

K DOBŮ ŽELI BITI DOBER,
JE ŽE DOBER.
(EDMOND-PIERRE BEAUCHENE)

HRABROST

HVALEŽNOST JE LEPA ČEDNOST

Hvaležnost je ena zelo lepih človeških lastnosti. Toda ljudje smo pač različni. Nekatere osrečijo že drobne stvari in so hvaležni za vsako malenkost, spet drugim bi lahko podaril celo premoženje, a se jim zdi to samoumevno. Večkrat se zelo potrudimo, da bi nekoga razveselili. Razmišljamo, s čim bi ga veselo presenetili, se še posebej zavzamemo, da bi delo čim boljše opravili, pa dobimo v zahvalo le ciničen nasmeh ali celo zamolklo izrečeno besedico hvala. Seveda smo razočarani in v možganih nas prešine: »Hvaležnost pa taka!« Običajno potlačimo svojo jezo in se umaknemo, da skrijemo svoje razočaranje. Hvala bogu in materi naravi, da nismo vsi takšni.

Zelo rada nabiram zvončke, teloh, morske čebulice in drugo travniško cvetje, da okrasim domačo mizo ali jih podarim. Mamo ali kako drugo osebo s tem drobnim šopkom zelo razveselim in so mi za to iskreno hvaležni. Pohvalijo me in to mi veliko pomeni. Kadar staremu prijatelju odnesem kos toplega domačega kruha, se nasmeje do ušes, ga takoj poskusi in hvali, tudi če ga presenetim pri kosilu ali malici. »To je prava hvaležnost,« pomislim. Čeprav je že v zrelih letih in finančno dobro situiran, ga bolj ceni kot mi mladi svojo najljubšo hrano. Preprostost, skromnost in hvaležnost so lastnosti, ki jih pri svojih domačih in prijateljih najbolj cenim.

*Katja Ižanec, 8. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

HREPENENJE

Hrepenenje je čustvo, ki je močno kot življenjska moč posameznika. Mislim, da je to nekaj izredno močnega in globokega, nepredstavljivo mogočnega in čistega, iz tega izvirajo in so bila ustvarjena vsa današnja čustva.

Ljubezan, ki temelji na hrepenenju, je trdna, močna, neobvladljiva. Moč srca, ki hrepeni, nima meja. Ljudje, ki so to občutili, so se »ponovno rodili«.

Solze obupa izhajajo iz hrepenenja po boljšem, pogosto za naše razmere osnovno lepem, in človeku, ki so mu bile sanje grobo odtrgane, srce otopi. Le hrepenenje, ki je zakoreninjeno globoko v človeški duši, ostane z nami, nas ne zapusti.

Vsak nasmeh na obrazu je odraz hrepenečega srca, ki si želi osvetliti svet.

Ljudje smo ustvarjeni, da hrepenimo. Vedno hrepenimo. Po boljšem, lažjem, lepšem. Hrepenenje vodi v uspeh in spremembe. Želja po lepši prihodnosti prinaša trud in trdo delo v naš delež k svetu.

Odpušcanje in predanost sta prav tako plod hrepenenja po miru in počitku naše duše, ki se izgublja v nepregledni naglici in brezbriznosti naših prijateljev.

Človeška življenja se brez hrepenenja spremenijo v brezbarvne postave človeštva, ki poskušajo uspeti. Hrepenenje, ki traja, je nezaključeno obdobje polnosti vsakega trenutka in neskončnega miru.

*Zala Curk, 9. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

INOVATIVNOST je

- ⇒ POTREBNA ZA USPEH
- ⇒ POT DO SLAVE, BOGASTVA
- ⇒ POTREBUJEMO JO, DA SMO LAHKO NAJBOLJŠI V TEM, KAR DELAMO

IZVIRNOST

- ⇒ CIVILIZACIJA
- ⇒ JE DRUGAČNOST
- ⇒ UMETNOST
- ⇒ JE DOMIŠLJIJA
- ⇒ URESNIČITEV SANJ

IZOBRAZBA

KAZALEC
GOSPODARSKE, SOCIALNE,
KULTURNE RAZVITOSTI
DRUŽBE

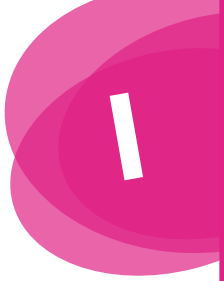
FORMALNA:

- OSNOVNA ŠOLA
- GLASBENA ŠOLA
- SREDNJA ŠOLA
- UNIVERZA
- ŠOLA ZA 3. ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

NEFORMALNA:

- SAMOSTOJNO UČENJE
- DRUŠTVA
- PREDAVANJA

POT DO BOLJŠEGA ŽIVLJENJA

IZOBRAZBA

Izobrazba je vse, kar se v življenju učimo, spoznavamo in naučimo. Pa naj bo to formalno, v šoli, ali pa neformalno, prek tečajev, krožkov, prijateljev in drugih možnosti. Izobražujejo nas tudi izkušnje. Res da vsega, kar se naučimo v šoli, pozneje v življenju ne bomo potrebovali, ampak s tem si širimo obzorja, smo odprti za nove stvari. Kot pravi pregovor: »Več znaš, več veljaš.« Življenje samo nam prinaša lekcije izobrazbe, ki jih ne pozabimo tako hitro.

Z izobrazbo se srečamo že v prvih mesecih življenja. Prek staršev se učimo jesti, hoditi, govoriti in spoznavati svet okoli sebe. Nato se v vrtcu učimo plesa, petja, igre in prvih osnov ter vrednot življenja. Zatem pa se začne šola, prva stopnja formalne izobrazbe. V devetih letih se človek marsikaj nauči in kaj tudi pozabi, a vse to le pripomore k nadaljnji odločitvi o poklicu, ki ga želimo opravljati. Navsezadnje bomo ta poklic opravljali celo življenje. Po osnovni šoli se človek vpiše, na katero koli šolo želi. Nekateri se odločijo za lažje smeri, drugi za težje. Ampak izobrazba je več kot le šolanje. Izobrazba je tudi to, da navdušiš nekoga za nekaj, ne pa da mu samo polniš glavo s stvarmi, ki si jih ne bo za dolgo zapomnil.

Pri pridobivanju izobrazbe moramo tudi vedeti, zakaj sploh se bomo neko stvar učili in preživeli leta učenja. Ljudje se odločajo za določeno izobrazbo zaradi službe, zaradi dela, ki ga želijo opravljati. Ker želijo graditi svoje sanje in biti sam svoj šef, ne pa da pomagajo drugim graditi njihove, svoje pa zapostavijo.

Celo življenje delamo na svoji izobrazbi, zato ne smemo pustiti eni oceni, da bi odločala o naši usodi. Izobraženi smo lahko na več načinov, ne samo v matematiki ali psihologiji. Več načinov je na tem svetu, da postaneš izobražen človek.

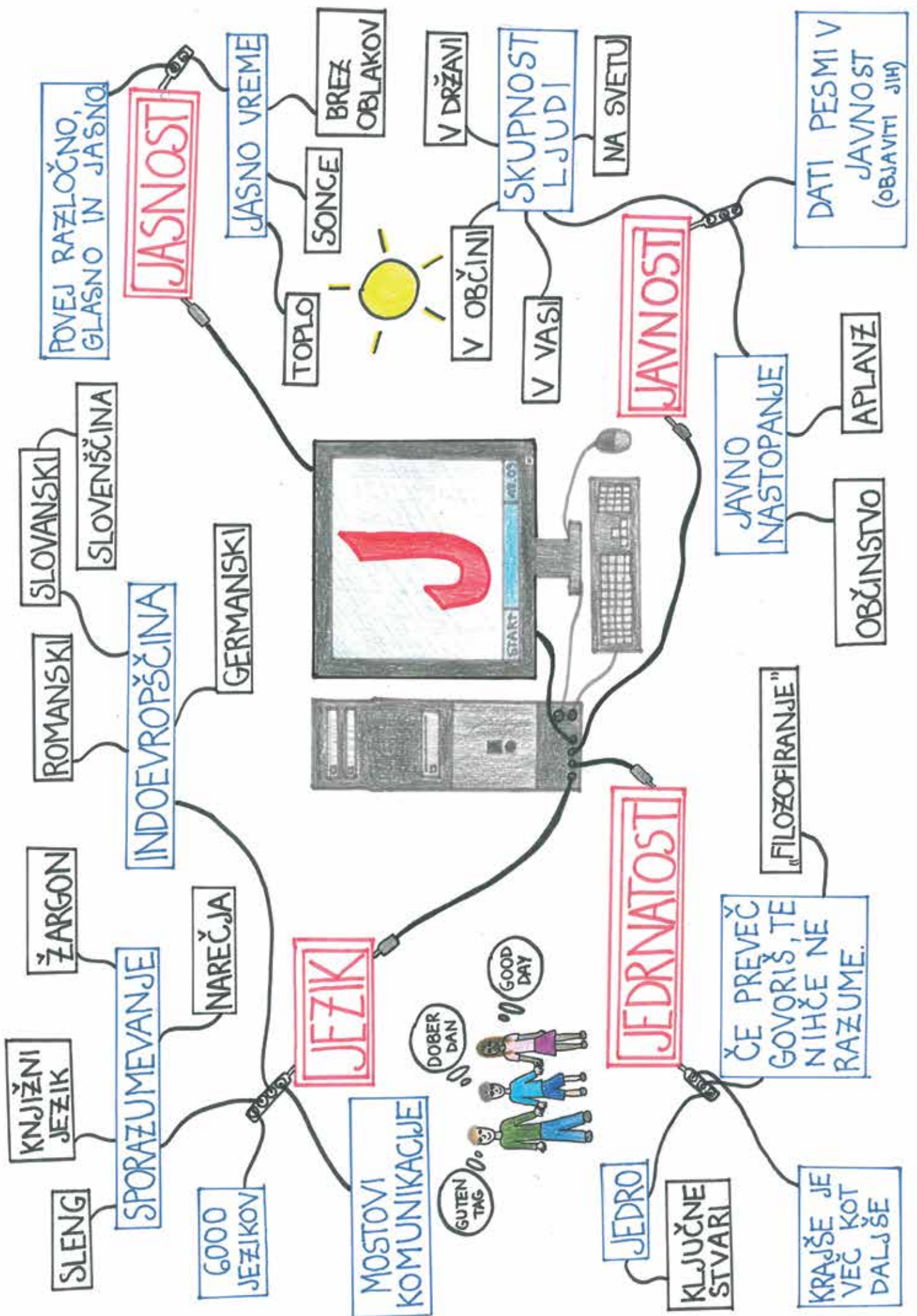
Torej, kaj sploh je smisel izobrazbe? Vsi vemo, da je življenje težko in da nekaterih stvari pač ne moremo razumeti. A s pomočjo izobrazbe lahko mnoge zapletene stvari lažje razumemo.

*Katja Kos, 9. b OŠ Trebnje
Mentorica: Meta Kmetič*

IZOBRAZBA

Izobrazba je zelo pomemben del našega življenja. Brez nje bi nam bilo v življenju težko, saj si ne bi mogli izbrati poklica, ki si ga želimo. Zato je pomembno, da se v mladosti naučimo čim več in to odnesemo naprej v svet.

*Luka Novak, 9. a OŠ Trebnje
Mentorica: Meta Kmetič*

O JEZIKU

Kaj bi brez njega,
jezika, seveda,
pa ne tega v ustih,
no, ja, tudi tega.

SSKJ – naša velika knjiga besed
tako je veličastna,
da je ne prekaša
niti cel svet.

Vsaka vas ima svoj glas,
kar je za vse nas pravi špas.

A sedaj gre vse v nič,
vse besede,
ki so sedaj prisotne,
so res zanič.

O. M. G., W. T. F., B. F. F. ...

Je to sploh še jezik?
Kam zdaj gre slovenščina,
naša materinščina?

*Ajda Krnc, 7. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Janja Jerovšek*

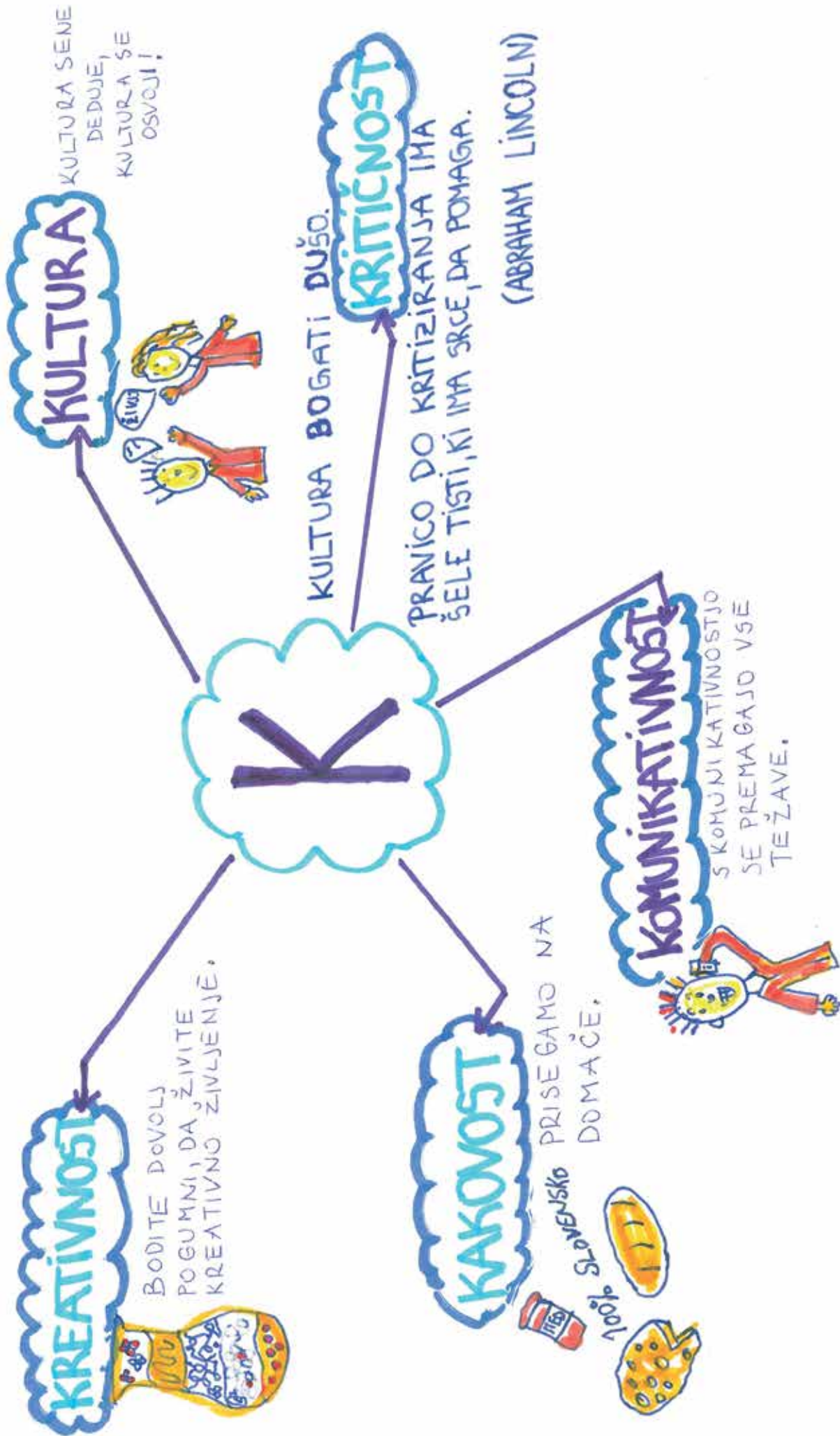
JEZIK SE SKRIVA V UGANKAH

Z njim ližem sladoled,
ki se v ustih topi kot med.

Veliko okusov v spominu ima,
saj le tako hrano pravo prepozna.

Veliko jih pozna,
a maternega najrajši ima.

*Lan Berk, 6. b OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Janja Jerovšek*

KRITIČNOST IN MOJE ODLOČITVE

Ko sem si izbiral temo, sem se ob vsaki vrednoti ustavil in razmislil. Izbral sem si kritičnost, saj se mi je ta zdela še najbolj primerna, ker premalokrat podvomim v svoje odločitve. Nekaj let nazaj sem si zaželel avtomobilček na daljinsko upravljanje. Za rojstni dan imamo navado, da od očija in mami dobim denar. Ker sem imel še nekaj prihranjenega, sem se odločil, da bi kupil kak boljši model. Ker sem si vedno želel z modeli avtomobilov dosežati velike hitrosti, sem jih iskal med visokimi cenami. Ker pa sem bil takrat še dovolj razsoden in kritičen, sem se premislil in začel iskati avtomobilčke z nižjo ceno. Na koncu sem se odločil za še vedno precej hiter avto za zmerno ceno in ga tudi kupil. Vozil sem ga rad in rad sem plin pritiskal do konca. Zanj sem celo kupil nov daljinski upravljalac. Enkrat poleti pa sem se hotel pobahati pred prijateljem in sem plin pritisnil do konca. Žal sem nerazsodno hitro zavil in avtomobilček je vrglo v zrak. Končal je pokvarjen in brez dveh osi v bližnji ograji. Iz te zgodbe sem se naučil, da moram vedno dobro premisliti in biti kritičen. Naučil sem se tudi, da sem za pravo odločitev lahko nagrajen, za napačno pa sledijo posledice. Na srečo se bo dalo avtomobilček popraviti, lahko pa bi bilo drugače. Tako je velikokrat tudi v življenju. Vedeti moramo, da vse naše odločitve pustijo posledice, če ne na nas, pa na drugih. Truditi se moramo, da se vedno odločamo dobro in premišljeno, da nam kasneje ni žal.

*Matej Pevec, 8. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

KAJ JE KULTURA?

Kultura je zame nekaj, kar spoštujem, poznam in se o njej učim. Prav na vsakem vogalu je drobec kulture: kako se naj spodobno obnašamo, praznujemo kulturne praznike, ohranjamo naše običaje ... Zaradi kulture je svet lepši. Vsak narod mora ceniti svojo kulturo, zgodovino, tradicijo ...

*Nastja Sirk, 9. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

Kultura je nekaj, česar ne moremo prijeti v roke in se gotovo ne namaže na kruh. Je del naše zgodovine in nas spremlja vsepovsod. Rojeva se, se spreminja ... in prav je, da se ne pozablja. Moramo jo ohranjati in nadgrajevati.

*Urban Štefe, 9. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

Kultura je vrednota, ki ljudi loči od ostalih bitij; je sila, ki posameznike povzdigne iz povprečne družbe, omogoča pa slogo in prijateljstvo po svetu.

Kultura ustvarja upanje in slika prihodnost. Oblikuje narodno zavest in ljubezen do našega jezika, dediščine in preteklosti. V naša srca vnaša hvaležnost, spoštovanje, zaupanje in upanje v življenje. V življenje, ki nam vsak dan znova daje vedeti, kako krhka sta resničnost in lepota.

Kultura je edinstvena in nujna, če želimo živeti v polnosti.

*Zala Curk, 9. razred OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

LJUBEZEN, LJUBEZEN, LJUBEZEN

Ljubezen, lep občutek,
popestri ti vsak trenutek.
Poln veselja in radosti
pozabim na skrbi, slabosti.

Metuljčki v želodcu poletijo,
v meni sladka čustva obudijo.
Zagledam njen nasmejan obraz,
v njem vidim svoj drugi jaz.

Rad bi ji v obraz povedal,
kako zelo jo rad imam.
Moj glas bi nekam se izgubil,
če lahko sladko bi jo poljubil.

Andrej Kaferle, 8. c OŠ Trebnje
Mentorica: Ivanka Višček

Je vrednota, zaradi katere se imamo v družini radi.
Mami ima rada otroke in jih vzgaja v ljubezni.
Tudi bratje in sestre se imamo radi in si med seboj pomagamo.
Ljubezen je tudi, če si v koga zaljubljen.
Ljubezen boli, če te ne mara nekdo, ki ga imaš ti rad.

učenci 8. a OŠ Trebnje
Mentorica: Vera Gognjavec

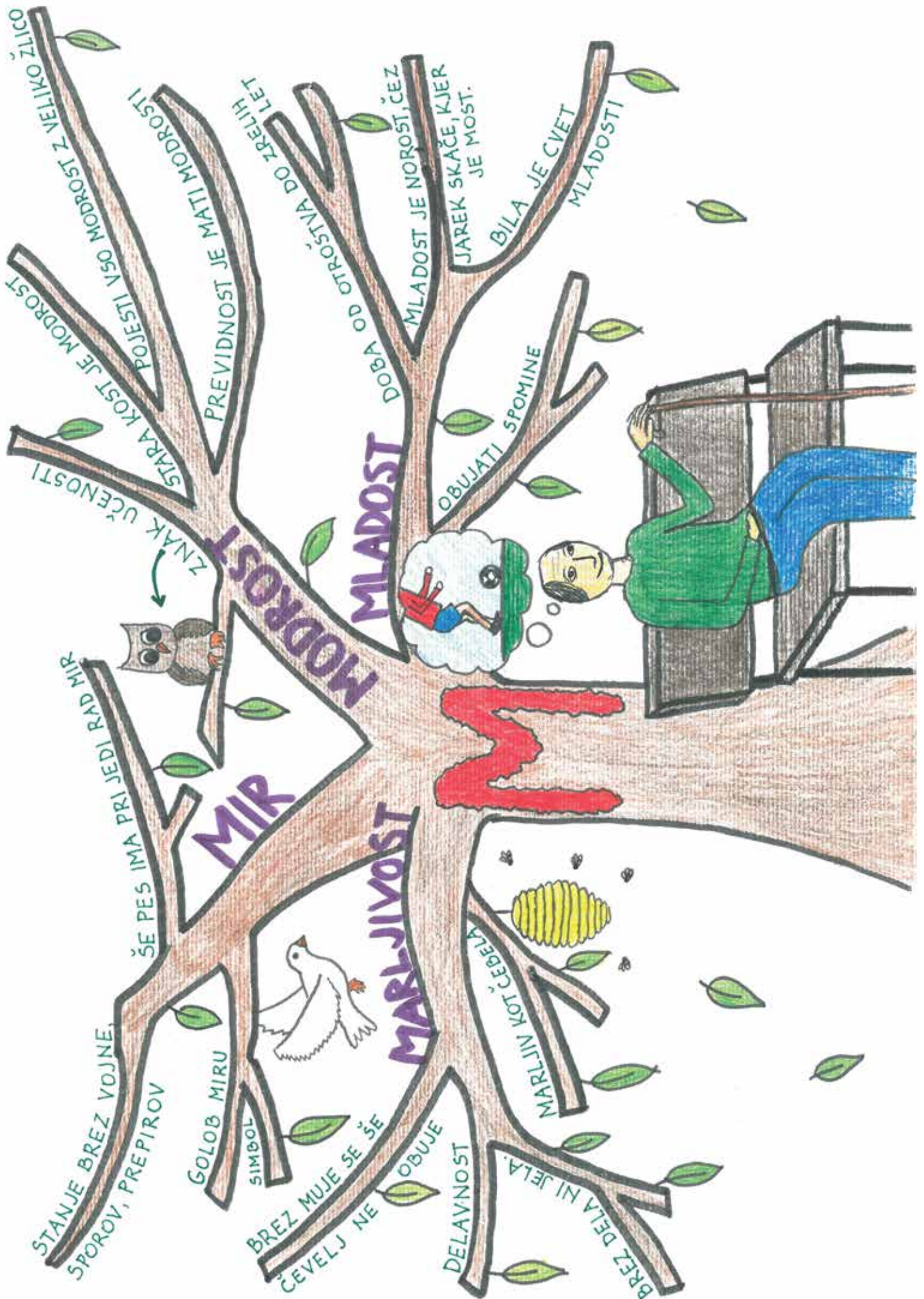
Ljubezen je prava bolezen,
počutiš se, kot da nisi trezen.
V trebuhu te stiska, v glavi brni,
a v srcu ti plamen rdeči gori.

A ljubezen je lahko tudi drugačna,
lahko je nesrečna in mračna.

Takrat srce zelo trpi,
plamen v njem nič več ne zagori.

Življenja brez ljubezni ni,
saj brez nje težko živeli bi,
zato ljubezen naj te ne zapusti,
naj vedno znova v tebi tli, gori.

Vita Višček, Nuša Bedene, 8. d OŠ Trebnje
Mentorica: Ivanka Višček

Avtorici: Lara Stare (7. r.) in Ines Jaklič (7. r.), OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
 Mentorica: Janja Jerovšek

O MODROSTI

»Le kaj je modrost?«
se je spraševal mož.
To je vedeti želel,
odkar je živel.

Obiskal je vse osamljene dele sveta,
preletel neba,
potem preplezal gore
in celo preplaval morje.

Brez uspeha domov odhiti,
kjer iznenada ugotovi:
odgovor je ta,
da ga nihče ne pozna.

Modrosti ne moreš najti,
ne da se je kar tako naučiti,
starejše ljudi je treba poslušati
in v dejanjih tehtno, preudarno in pravično ravnati!

*Sara Krnc, 9. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Janja Jerovšek*

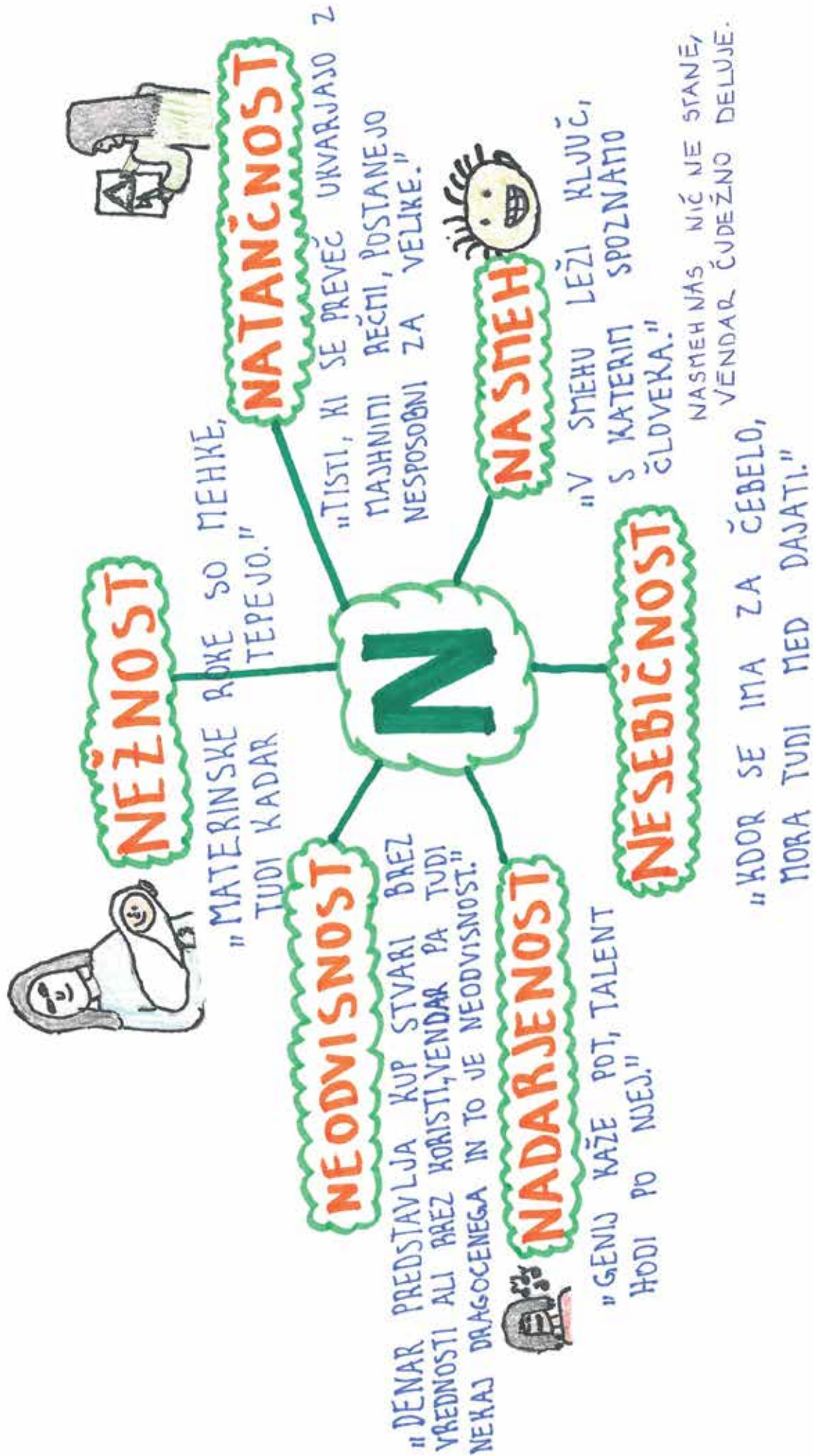
MODROST

Modrost je modra kot nebo,
nikoli vseh glav poznala ne bo.

Kaj sploh pomeni modrost?
Modrost ni norost in tudi
ne raketna znanost.

Popelje nas med pametne ljudi,
ki ne poznajo nespameti.

*Viktor Mijatović, 6. b OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Janja Jerovšek*

Z NASMEHOM LAHKO NEKOMU POLEPŠAŠ DAN ...

Včasih je potrebno zelo malo – včasih le nasmeh. Nasmeh je človekovo »orožje«, ki ga uporablja spet in spet. Nasmeh je zame vreden več kot bogastvo in res se zelo rada smejem.

Ljudje, ki se radi smejejo, so najbrž srečni, zagotovo pa imajo lepše in boljše življenje kot kakšni »zamorjenci«, ki preštevajo svoje cekine. Včasih pa nasmeh ne sporoča, da si res srečen, ampak pove, da si močan in se lahko smeješ tudi takrat, ko ti ni najlažje ali ti je celo hudo. Nasmeh je najlepše darilo, ki ga lahko nekomu poklonimo. Včasih lahko pove več kot besede. Prebrala sem veliko izrekov in citatov znanih ljudi o nasmehu, ki je še kako potreben v današnjem času, ko se pogosto ljudje mrko gledajo in vsi nekam hitijo, časa za nasmeh, kaj nasmeh, nasmešek, pa ni. Ljudje se moramo zavedati, da z nasmehom lahko komu polepšamo dan, drugemu dvignemo samozavest, ga spodbudimo in mu preprosto polepšamo dan. Morda bo nekdo začel na življenje gledati z lepše plati. Trenutek, ki ga porabimo za nasmeh, lahko odzvanja zelo dolgo. Nasmeh je podoben ogledalu: ko ga daš, ga dobiš nazaj.

Mislím, da bi se morali več smejati in manj misliti na težave in probleme. Držimo se reka: "Smeh je pol zdravja".

*Tinkara Grden, 7. b OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

NASMEH

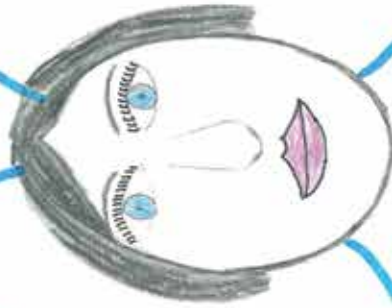
Smejoča lica,
svet se smeje z mano,
smej se tudi ti.

*Nastja Sirk, 9. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

OSEBNOST

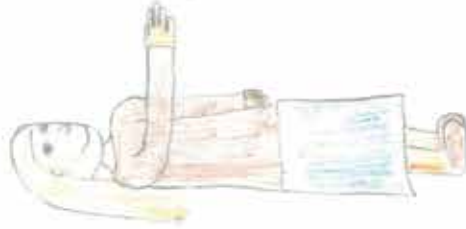
- POZITIVNA SAMPODOBA
- OSEBNOSTNA RAST
- RAZVOJ
- SAMONADZOR
- * PAPEŽ FRANČIŠEK
- * BORUT PAHOR

- VSAK ČLOVEK JE OSEBNOST.
- VSAK ČLOVEK MORA BITI TO, KAR JE.
- VSAK IMA PRAVICO DO SVOJE ZASEBNOSTI.

OLIKANOST

- Z OBNAŠANJEM DO SEBE IN DRUGIH
- GOVORJENJE DOHA IN DRUGOD
- OBLEKA, PRIMERNA DOGODKU
- POZDRAV

ODLIČNOST

- DOH - VSAK IMA PRAVICO DO DOHA
- LJUBEZEN - KO ČUTIŠ, DA TE IMA NEKDO RAD IN TI POMAAGA BITI ŠE BOLJŠI
- VARNOST - DA IMAŠ SVOJEGA ANGELA VARUHA
- ZNANJE - VEČ ZNAŠ, VEČ VELJAŠ

ORIGINALNOST

- NASMEH PRJATELJA, KO GA NAJBOLJ POTREBUJEŠ
- POMOČ LJUDEM V STISKI
- POT, PO KATERI GREHO V BOLJŠI SVET ORIGINALNOST JE DAR - SREČEN SI, ČE GA IMAŠ.

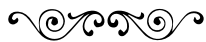
OLIKANOST

Olikanost pomeni, da si fin,
da ne poskušaš različnih vin.
Da vedno obnašaš se lepo,
sebe in torbo urediš skrbno.

Če hočeš, da olikanost kdo vrača,
se ti olikan biti vedno spleča;
to je vrednota, ki vsak je ne pozna,
olikanost pravo pa le zazna.

Zato naredi ta korak,
ki moral bi ga vsak;
kjerkoli si, bodi lep, urejen,
prijazen, ne nastrojen.

*Špela Koščak, 6. d OŠ Trebnje
Mentorica: Ivanka Višček*

Sošolki sem svinčnik posodila,
ko sem ga skrbno ošilila.

Ona se je zahvalila,
se mi vljudno priklonila.

Učiteljica se ob tem je nasmejala,
me rahlo po glavi potrepljala.

*Laura Podpadec, 6. d OŠ Trebnje
Mentorica: Ivanka Višček*

OLIKANOST

Nekega dne pri pouku nisem imela puščice, saj sem jo pozabila doma. Prijazna sošolka Maja mi je posodila svinčnik, da sem lahko pisala. Lepo sem se ji zahvalila in ji podarila bombon, ki mi ga je dala učiteljica za odlično opravljeno nalogo. Ko sem prišla domov, sem povedala mami. Rekla mi je, naj jo naslednji dan povabim v kino. Res sem jo, vendar pa mi je povedala, da ne more iti, ker ji starši ne bi dovolili. Bila sem žalostna, a se nisem jezila nanjo.

Čez nekaj tednov pa sem ji jaz podarila bombone in se poslovila, kajti s starši se bomo preselili.

*Emma Kirm, 6. d OŠ Trebnje
Mentorica: Ivanka Višček*

ODLIČNOST

Odlična obleka, res super izgledaš,
a odličnost ni le zunanja.

Če zmoreš tudi lep nasmeh,
če mi pomagaš,
ko sem v skrbeh,
si odličen ves!

*Aida Osmanoska, 6. d OŠ Trebnje
Mentorica: Ivanka Višček*

PRIJATELJSTVO

P

PADEŠ LAHKO SAM,
DA SE POBEREŠ, PA
POTREBUJEŠ
PRIJATELJA.

(židovski pregovor)

IZBRAJ PRIJATELJE
KOT SVOJO KNJIGO:
REDKE, TODA
IZBRANE
(ang. pregovor)

ISKRENO

PRAVO

TRAJNO

VELIKO

čestovanje

zajpen
odnos

sodno
mišljenje

Prijaznost nič ne
čam.

PRIJAZNOST -
lastnost, značilnost
prijaznega človeka

HVALA,
OPROSTI,
DOBER DAN...

POMOČ -

kar kdo naredi namesto
drugega

Ponuditi, prositi za,
zahvaliti se,
računati na,
klicati na

Prva, moralna,
strokovna, tehnična,
humanitarna,
denarna, pravna

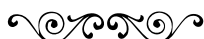
PRIJATELJ

Prijatelj je nekdo,
ki ob strani ti stoji,
nekdo, ki nasmeh na obraz nariše ti.

Prijatelja v nesreči hitro spoznaš
in mu vse skrivnosti izdaš.

Prijatelj rad pomaga ti
in vso srečo ti želi.

*Megy Lokar Klančar,
5. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Marjana Ogrinc*

UGANKA

Vsakdo potrebuje ga,
ne le kadar se smehlja.
Tudi če se grdo drži,
vedno je pri srcu mi.

Resnico vselej mi pove,
v dobrem in slabem z mano je.

Tudi če se skregava,
hitro se pobotava.

*Karmen Povše,
5. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Marjana Ogrinc*

PRAVI PRIJATELJ

Pravi prijatelj vedno pomaga
in se ne hvali, ko me premaga.

Pravi prijatelj mi vidi v srce
in brez ovinkov resnico pove.

Prijatelja najti ni ravno lahko,
če zanj se ne trudiš,
ga k tebi ne bo.

*Eva Zakrajšek,
5. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Marjana Ogrinc*

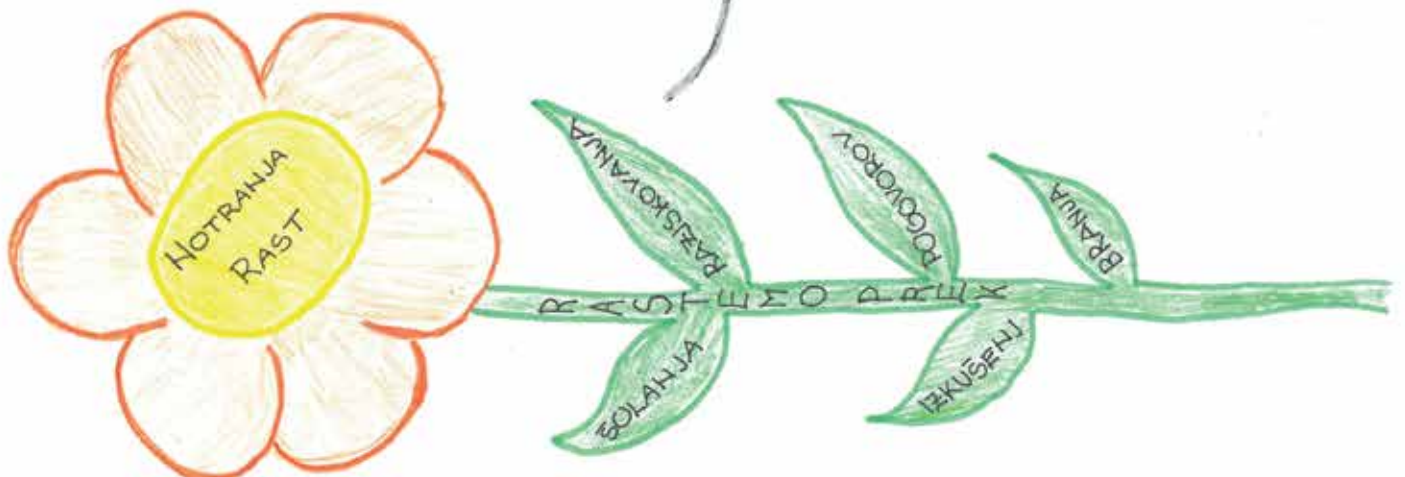
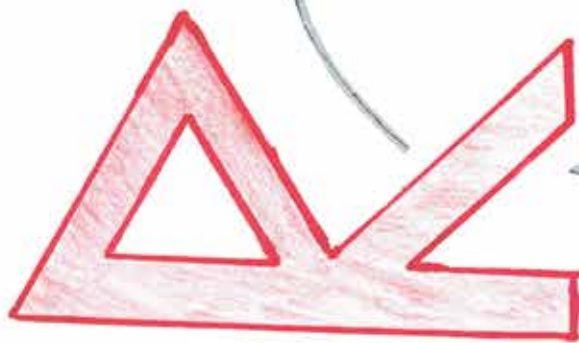
UGANKA

Pet pravih prijateljev za mizo sedi.

Enemu se stol zlomi.

Koliko jih še sedi?

*Domen Brcar,
5. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Marjana Ogrinc*

RAST

Življenje nam ponudi mnogo preizkušenj. Nekatere so lažje, druge pa težje. Vsi vseh preizkušenj ne opravimo, ampak na njih pademo. Tisti, ki se poberejo po preizkušnjah, postanejo bogatejši za izkušnjo. V nadaljnjem življenju pripomorejo k temu, da storjene napake ne ponovijo. Iz napak se vsi učimo in jih skušamo najprej popraviti, nato pa še pozabiti, ker če jih ne pozabimo in osebi, ki je to napoko storila, ne odpustimo, nas bo to spremljalo skozi celo življenje, tako v družbi kot v sebi. Če bomo nekaj skrivali v sebi, nas bo to uničevalo od znotraj ter nas bo duševno in osebno uničevalo. Po tem se je najtežje pobrati in začeti znova, zato to uspe le redkim. Zaradi tega se je dobro z osebo, ki nas je prizadela, pogovoriti iz oči v oči in ne prek FB ali telefona, saj se lahko prava čustva pove le iz oči v oči.

Tudi samonadzor je ena izmed pomembnih vrednot, saj jo premorejo le redki. Pomeni, da se znaš obvladovati tudi v najtežjih trenutkih in da se takrat ne razjeziš in ne pokažeš svoje temačne plati. Pomeni pa tudi, da znaš ločiti med dobrim in slabim in da si znaš postaviti mejo med njima ter se je držiš. V življenju rastemo in odrastemo različno, a to ni narobe, saj bi bil svet brez drugačnosti nezanimiv in pust.

*Žan Zakošek, 9. a OŠ Trebnje
Mentorica: Meta Kmetič*

Ko človek sliši besedo rast, najprej pomisli na višino oziroma koliko nekdo zraste. A rast ni samo fizična. Je tudi osebna. Ljudje osebno rastemo celo življenje. Rastemo preko šolanja, bolečine, branja, veselja, izkušenj ... Poznamo štiri stopnje osebne rasti. Prva je hedonska, ki poudarja užitek. Druga je potenčna in je pravzaprav šolanje. Tretja je moralna, da znamo ločiti med prav in narobe, in zadnja je izpopolnitvena, da skrbimo za svojo dušo. Marsikomu je najbolj pomembna druga stopnja, zato se nekateri ne razvijajo do tretje ali četrte stopnje. Seveda pa je zanj potrebno imeti tudi veliko samodiscipline. Kot pravi pregovor: »Poglobi se vase in priklji iz sebe človeka.« Zelo je pomembno, da vemo, kaj je v življenju zares pomembno in da vrednote spoštujemo ter z njimi delamo na svoji osebni rasti, kajti bolj se tega zavedamo, boljši ljudje smo. In dandanes svet rabi take ljudi. Tudi ko si ustvarjamo družino, naša osebnost raste. Ko dobimo otroka in moramo skrbeti še za nekoga drugega, takrat šele spoznamo nekatere pomembne vrednote.

*Katja Kos, 9. b OŠ Trebnje
Mentorica: Meta Kmetič*

SREČA

Vsak človek je lahko srečen na svoj način, v različnih trenutkih ga osrečujejo različne »stvari«. Med pogovorom in v zapisih smo učenci nanizali številne situacije in vzroke, ki nam prinašajo občutek sreče.

Sreča je,

- da se zbudim in ugotovim, da je to prvi dan dolgih počitnic;
- da pod oknom zaslišim lajež domačega kučka, ki se je izgubil (saj ga tri dni ni bilo domov);
- da me imajo starši radi in lepo skrbijo zame;
- da se vsak dan rodi veliko zdravih otrok;
- da smo vsi v družini zdravi;
- da ni oči izgubil službe;
- da me doma razumejo in vzpodbujajo;
- da nisem bil vprašan danes, ker se nisem učil;
- da sem dobila dobro oceno;
- da imamo dom in vse potrebno za življenje;
- da se je babica pozdravila, saj je hudo zbolela;
- da mi je po veliko urah dela uspelo sestaviti zahtevno maketo;
- da imam zelo dobre prijatelje, s katerimi se dobro razumem in si pomagamo;
- da treniram roket z najboljšimi športniki naše šole;
- da je zmagala ekipa, za katero jaz navijam;
- da naši športniki z dosežki potrjujejo, da smo tudi majhni lahko veliki;
- da so mi starši dovolili, da sem lahko šla k sošolki na praznovanje njenega rojstnega dneva; bilo je zelo lepo in zabavno;
- da slabo voljo lahko preženem s poslušanjem glasbe;
- da je ljubezen del sreče;
- ko ti mami pove, da boš dobil bratca ali sestrico;
- da se je bratranec poročil, saj je zelo srečen s svojo ženo in se kar naprej smeji;
- da se lahko pogosto družim s prijatelji;
- da z dedkom skupaj hodiva na pohode in občudujeva naravo;
- da se vedno več pogovarjamo o ohranjanju čiste narave;
- da organiziramo očiščevalne, zbiralne in dobrodelne akcije in se jih udeležujemo;
- da sem rešil sošolca pred nasilnežem;
- da se ljudje pogosto razveselimo tudi drobnih pozornosti;
- da se pogovarjamo o vrednotah, saj tako bolj razmišljamo, kaj je prav in kaj ni;
- da lahko naša družina potuje, ob tem se jaz veliko naučim;
- da lahko hodimo v šolo, saj bomo v življenju znanje zelo potrebovali;
- da so učitelji potrpežljivi in učencem pomagajo;
- da me moja punca razume, če sem slabe volje ...

Vsak človek naj se potruži, da osrečuje ljudi v domačem okolju. Potruditi se moramo tudi za svojo srečo in želimo si, da bi drugi osrečili nas. Vsak si zasluži, da je SREČEN.

ŠOLA

ZNANJE

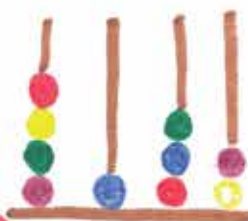
PRIVILEGIJ

IZOBRAZBA

SLUŽBA ✓

ZDRAVJE

ZABAVA

POZITIVNA SAMOPODOBA

ŠPORT

KONDICIJA

PRIJATELJI

SPROŠČANJE

ŠPORT

Bil je fant, ki je cele dneve presedel pred televizijo in računalnikom.

Telovadil je samo, če je moral. Zdravnik mu je povedal, da ima preveč kilogramov. Imel pa je tudi veliko zdravstvenih težav.

Fant je poiskal prijatelja, ki mu je pomagal, da se je začel ukvarjati s športom. Po enem letu so se pokazali odlični rezultati. Zdravje se je izboljšalo. Fant je postal odličen športnik. V tem času je dobil tudi več prijateljev.

*učenci 8. a OŠ Trebnje
Mentorica: Vera Gognjavec*

ŠPORTNIK

Športnik, tvoja glava je zdrava

in čedna je tvoja postava.

Moč ti je dana, v ekipo si zbran.

Rad tekmuješ, zmaguješ še raj'.

Vse punce norijo za tabo,

za tvojo čedno in trdno postavo,

ti jih ne maraš, vedno si zbran,

na tekmo le misliš in vedno si sam.

Tvoje oči so iskriče

in ustnice tvoje mamljive.

Tvoja ljubezen je žoga,

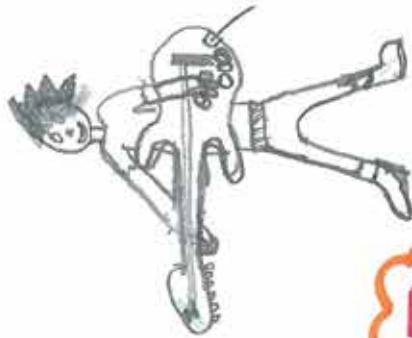
ljubezen kot šola je zate nadloga.

*Maša Možina, 8. d OŠ Trebnje
Mentorica: Ivanka Višček*

TOČNOST JE LEPA ČEDNOST.

TOČNOST

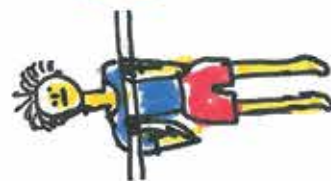
T

TALENT

GENIJ KAŽE POT, TALENT
HODI PO NJEJ.

TOLERANČNOST

TRDOŽIVOST

BREZ MUJE SE ŠE
ČEVELJ NE OBUJE!

TOČNOST

Točnost je zelo cenjena vrlina, čeprav se včasih zdi, da nima pravega smisla. Zaradi nje gre meni včasih vse narobe in še po gobe, ker se še nisem čisto spoprijateljil z njo.

Točnost. Je res potrebna kot hrana? Kakor kdaj.

Zlata ribica ne bo zamerila, če ji hrano natrosimo malo kasneje. Kaj pa šef, ko bomo zamudili na sestanek? (Kakor kateri. Odvisno od značaja, popitih kav in ali je tistega dne vstal z levo ali desno nogo!)

Naj še tako predem svoje misli, le ugotavljam, da je dobro biti točen. Obljubljam, da bo točnost v tem letu postala moja prijateljica. Že zato, da kdaj ne bi zamudil česa dobrega!

*Luka Špec, 7. a OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

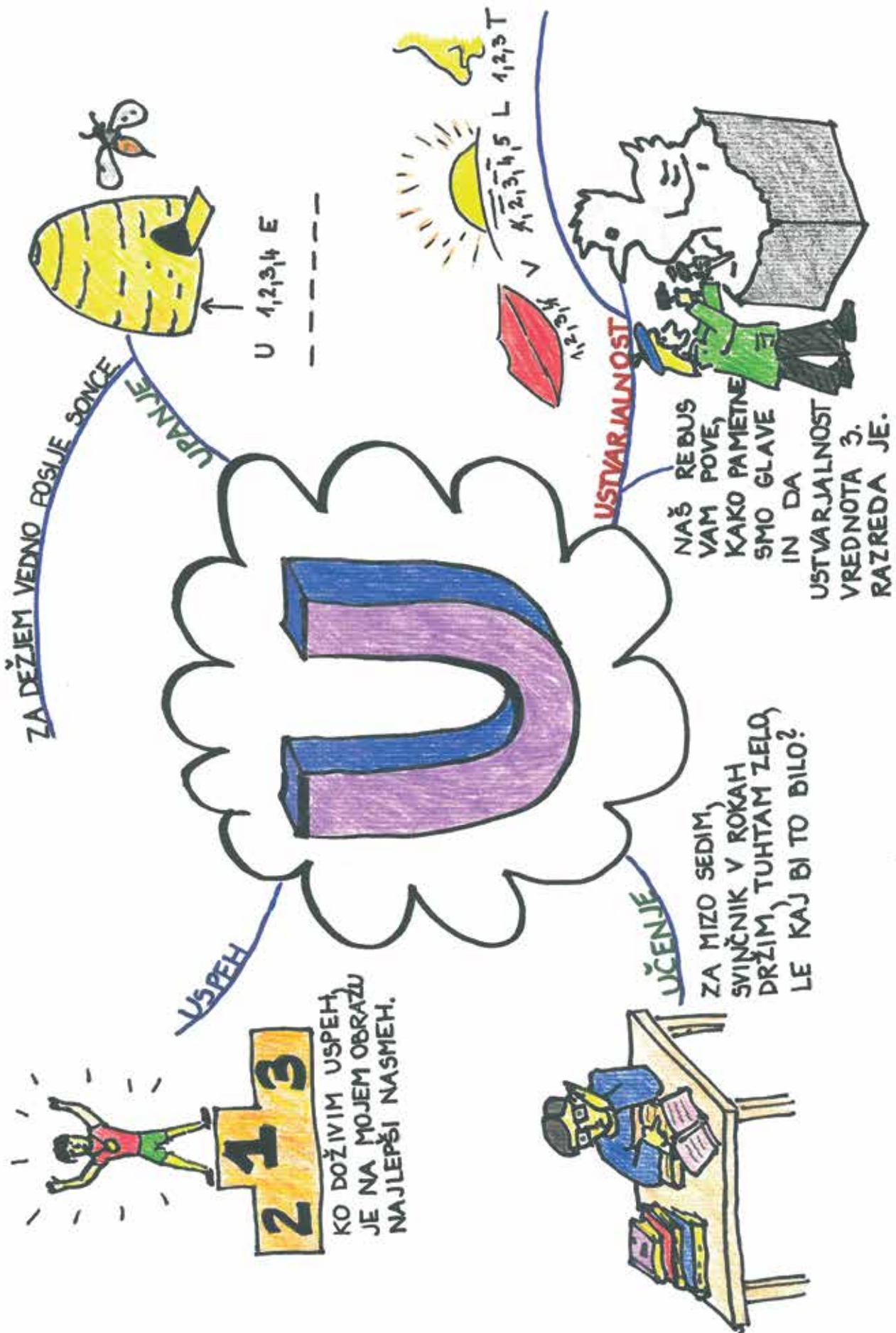
TALENT

Kaj je talent? To je pomembno vprašanje, ob katerem se mnenja seveda delijo. V preteklosti je kot talent štel že visok inteligenčni kvocient (IQ) ali morda izjemna nadarjenost pri športu. Toda talent je gotovo veliko več. Vedno so živeli še posebno sposobni ljudje ali spretni tehniki. Nekateri dobro obvladujejo nepričakovane izzive hitreje kot ostali.

Pred časom sem spremljal oddajo Slovenija ima talent. Bil sem navdušen nad različnimi »talentiki«. Ugotovil sem, da ob talentu potrebuješ še marsikaj: pogum, drznost, srečo ... Marsikdo se svojega talenta sramuje in se ga ne upa pokazati.

Tako torej je. S talentom se lahko rodiš, a ga moraš razvijati s pomočjo drugih, ki te spodbujajo. Pomembno vlogo pri tem imajo starši, učitelji, trenerji in vsi tisti, ki ti pomagajo in te znajo voditi in usmerjati.

*Jan Grošelj, 7. b OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpadec*

UPANJE

Kaj je upanje?
To zagotovo ni hupanje!
Je to morda dih zelene trave?
Ali pa poljub ljubezni prave?

Kako se rodi upanje?
Morda v majhnih stvareh?
Ali pa je to preprosto nasmeh?

Jaz vem, kaj je upanje:
je najslajših cvetlic duhanje
in najčudovitejših ptic prhutanje.

Jaz vem, kako se rodi.
Od nekdaj v vsakem od nas že živi!

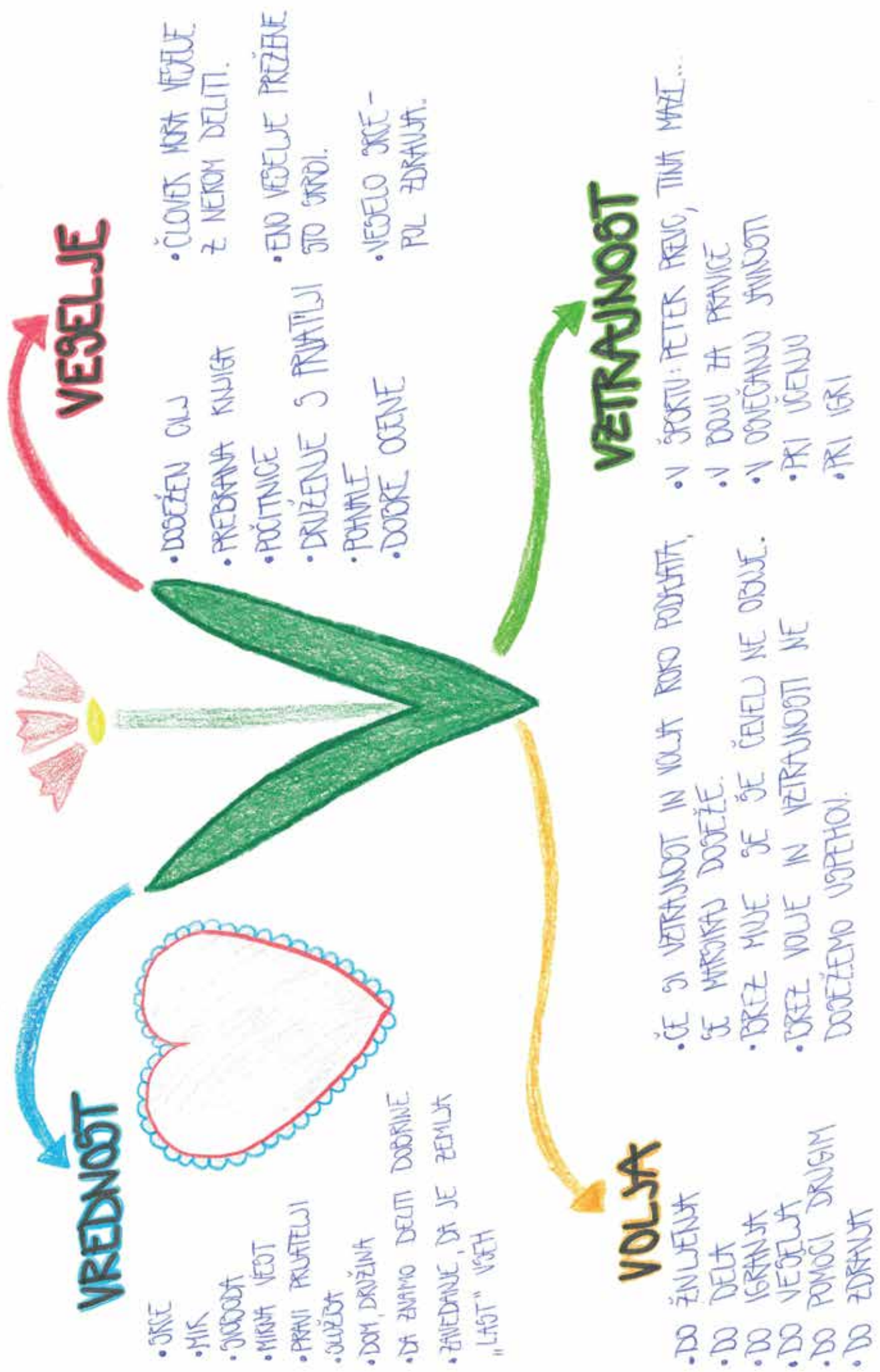
*Sara Krnc, 9. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Janja Jerovšek*

UPANJE UMRE ZADNJE

Kdo upa?
Fant, ko se v dekle zaljubi
in ji želi izpovedati ljubezen.
Mati, ko sina poljubi,
ker se ga je lotila bolezen.

Kdo še upa?
Brezdomec, ki nima hiše,
ali pesnik, ki prvo pesem napiše.
Morda človek, ki se v svet napoti ...
Si morda to ti, ko te slaba ocena doleti?
Naj vam jaz povem, koga se upanje drži:
tistega, ki ne tarna in vzdihuje vse dni,
tistega, ki ga znoj poguma oblije,
in upa, dokler ura konca življenja ne odbije.

*Teja Podlogar, 9. r. OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert
Mentorica: Janja Jerovšek*

VZTRAJNOST

Pred davnimi časi je v stari Grčiji živel imenitni arhitekt. Kralj je slišal o njegovi nadarjenosti. Povabil ga je k sebi, da bi mu zgradil palačo, ki bo najveličastnejša v vsej deželi in bo imela tisoč sob, jedilnico, v kateri bo lahko jedlo deset tisoč mož, in dvorane, kjer bodo uprizarjali najljubše igre in imeli zabave. Vsi ti prostori pa morajo biti povezani s skrivnimi hodniki ...

Arhitekt se je lotil težaškega dela. Risal je leto in pol. Vladarju mnoge rešitve v načrtih niso bile všeč. Svoje zahteve je spreminjal, a nazadnje so nastali tako popolni načrti, da jim tudi vladar ni mogel oporekati.

Pričela se je zidava. Iz vseh koncev sveta so vozili najboljše materiale – kamen, marmor, les ... Prihajali so najboljši mojstri, ki so znali kamen in druge materiale obdelovati. Arhitekt je vodil vsa dela in skrbno pazil, da so mojstri delali natančno po načrtih.

Tudi opremljanje prostorov, ki ga je nadzorovala tudi kraljeva žena, je bilo naporno in težavno delo, saj so pri številnih sobah morali paziti, da je bila vsaka nekoliko drugačna.

Končno je palača zasijala v vsem svojem sijaju. Arhitektova vztrajnost je bila poplačana in njegovo delo občudujemo še po tisočletju.

*Eva Marija Candellari, 8. d OŠ Trebnje
Mentorica: Ivanka Višček*

VESELJE

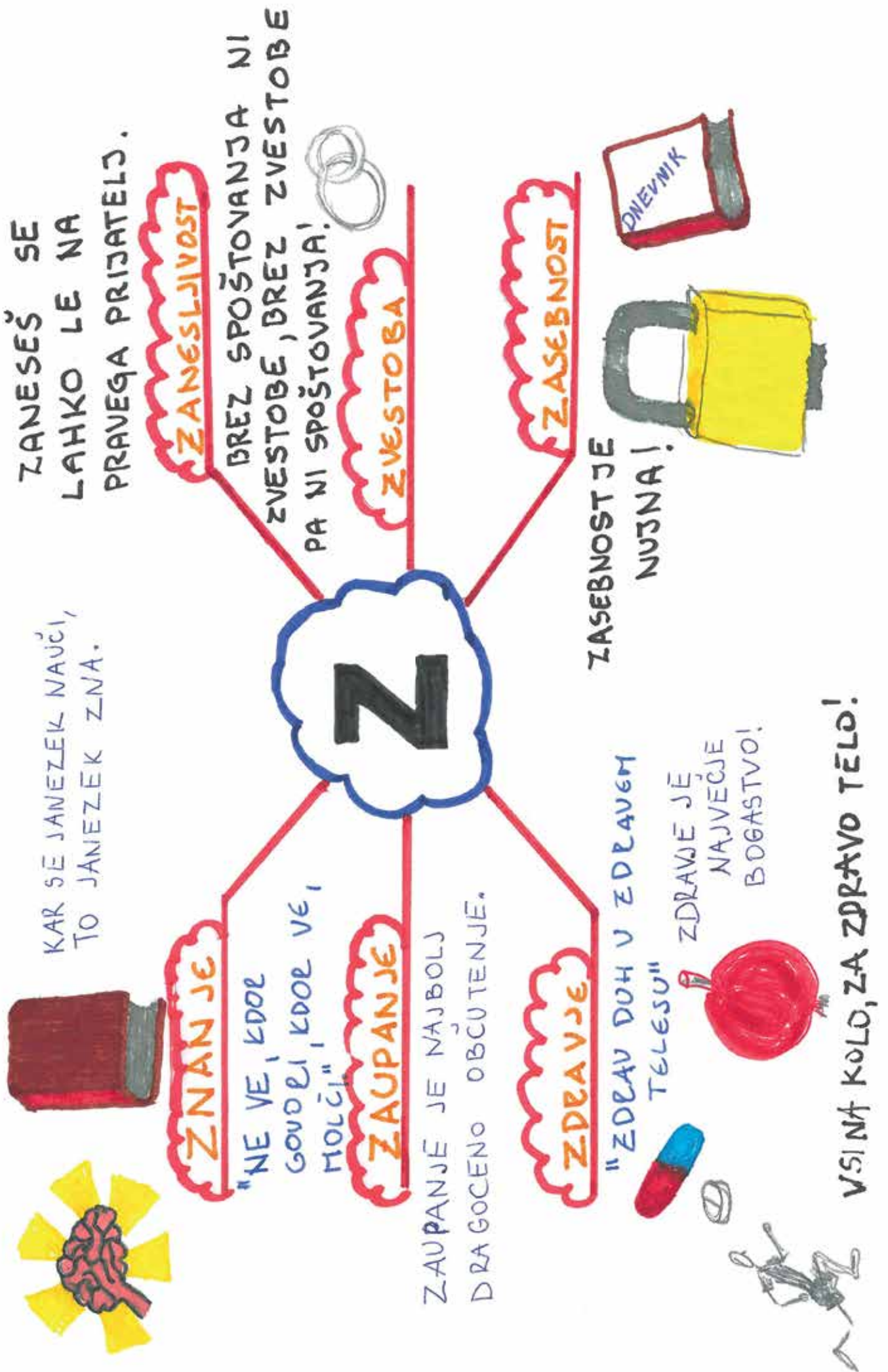
Vesel sem takrat, ko dobim dobro oceno v šoli. Popoldan sem lahko več s prijatelji. Veselje je vrednota, ker človek potrebuje veselje za motivacijo in vsako delo, ne le za učenje ... Ko si vesel, lažje in bolje delaš tudi ostale stvari in si brez skrbi.

*učenci 8. a OŠ Trebnje
Mentorica: Vera Gognjavec*

Veselje ni le stvar, ampak je dar,
ne glede na slavo in denar.
Vesolja ti ne more vzeti nihče in nič,
ker je tvoj prijatelj.

Veselje je, če greš v park ali
igraš nogomet, karkoli lahko za veselje imaš.
Če ga boš iskal, se ti bo prikazalo –
kot čarovnija, ne moreš ga kupiti,
lahko ga pa daš.

*Amadej Murn, 4. r. PŠ Dobrnič OŠ Trebnje
Mentorica: Mateja Škufca Langus*

ZAUPANJE

Na svetu je nešteto življenj. Vsako izmed njih je svoje, lepo, čudovito. In zasluži si vse spoštovanje.

Človeško srce ima dobre in slabe strani. Časa je dovolj – podarjeno nam je celo življenje – da ga lahko preoblikujemo in usmerimo, kakor čutimo in vemo, da je prav. Tega pa brez zaupanja v končni bleščeči rezultat ne moremo doseči.

Nihče izmed nas nima želje kot veter jadrati v neznano, pluti brez končnega cilja in se vrniti na prvotno mesto brez pravega ponosa v sebi. Četudi nočemo, je na vsaki naši poti tudi kanček upanja in zaupanja v svet in končno svetlo točko našega življenja. Naša duša veruje in zaupa vsaki, še tako majhni kapljici lepega, in nam omogoča, da čutimo – živimo.

Brez zaupanja bi ne obstajala sreča in ponos, niti žalost in praznina, ki jo čutimo ob neprikritem in neizbežnem koncu. Če ne bi zaupali, ne bi poznali ljubezni ali občutka pripadnosti.

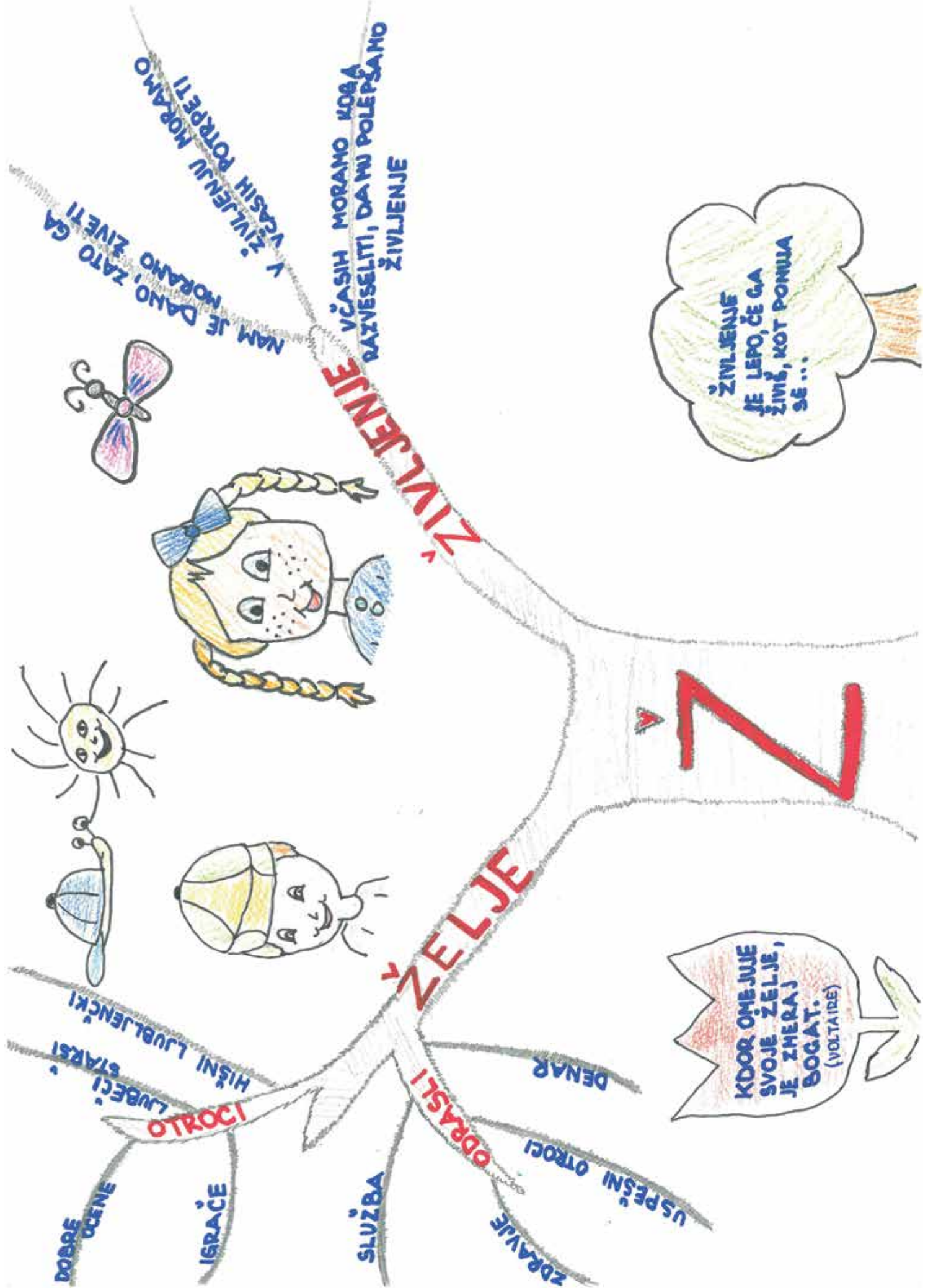
Brez slepega upanja in vere v dobro ne bi živeli, saj bi uvideli, da slabe stvari na koncu pogosto prekašajo dobre. Brez zaupanja v usodo in srečen konec bi slepo podlegli vsakršni prepreki, naša srca bi postala lahek plen vsem slabostim, ki nas obdajajo. Duše – prazne in brezizrazne – bi strmele proti nebu s tihim upanjem v ponovno rojstvo.

Zaupanje v ljudi, ki nas obdajajo, je tudi temeljni pogoj za razvijanje medčloveških odnosov, prijateljstev in lastne osebnosti. Bi lahko stkali nevidne nitke zaupanja brez vere v človeka? Nikoli! Le zaupanje v pravo srce nam omogoča, da ne odnehamo in se ne pustimo odvesti v močan in vedno prisoten, uničljiv tok enakosti, nerazpoznavnosti in večinskemu skupku življenj, ki nimajo moči, da bi bila sama zase popolna, pokončna in bi srce osrečevala. Ljudje brez zaupanja vase, v soljudi in v vsa življenja okoli sebe so le še brezbarvne prikazni, ki svojo prisotnost opravičujejo edinole s srcem, ki je (še) živo.

A vendar zaupanje živi, živi in dokazuje svojo nepogrešljivo povezanost s srečo, s polnostjo in mogočnostjo človeške duše in značaja. Prikazuje nam svojo vpletenost v smisel življenja in sveta in pokončno stoji na strani optimizma in vedre globine duše posameznika.

Z zaupanjem v sleherni košček dneva je življenje lažje in polno prej nepoznanega zadovoljstva. Tudi vsakdanje ovire postanejo le stopnice do končne popolnosti. Z zaupanjem vase, v skupno dobro in dobroto v vsakem človeku je čas, ki te loči do lepote, le še nepomemben dejavnik, le še kamenček v mozaiku upajočih.

*Zala Curk, 9. r. OŠ Veliki Gaber
Mentorica: Olga Podpavec*

ŽIVLJENJE

Sredi arene ŽIVLJENJA vsak išče svojo pravo pot. Sodelovanje v projektu in iskanje pravih vrednot sta učence vodila tudi v razmišljanje o življenju. Mladi poznamo svoje življenje, življenje družine in prijateljev, spogledujemo pa se tudi s tistim tam zunaj, nekje daleč, nekje v prihodnosti. O LABIRINTU ŽIVLJENJA so se nam utrnila različna razmišljanja.

- Življenje je največje darilo, ki ga lahko darujejo samo starši. HVALA!
- Kako dragoceno je življenje, pogosto spoznamo šele tedaj, ko smo v »slabi koži«. Resna bolezen ali nesreča v družini pogosto pomenita, da življenje postane prava vrednota.
- Imamo le eno življenje in moramo ga prav živeti.
- Najbolj krivično je, da človek ubije drugega človeka.
- Rada bi pomagala človeku, ki se je odločil za samomor, ker je gotovo zelo nesrečen.
- Pomembno je, da si zastavimo cilje in vztrajamo, da jih dosežemo.
- Dragocene so nove izkušnje, spoznanja in znanja. To lahko pametno izkoristimo v našem življenju.
- Življenje je svetlo in temno, prinaša vzpone in padce; potruditi se moramo, da vedno vstanemo in gremo naprej, soncu naproti.
- Zame so najpomembnejši moja družina, prijatelji in prijateljice ter sošolci.
- Človek največkrat potrebuje ljubezen in toplino; srečen je, kdor to najde doma.
- Ne moreš le leteti, tudi počasen korak in premislek lahko koristita.
- Želim se izobraziti, ustvariti srečen dom in družino, da bom zadovoljen človek.
- Če nisi razvajen, si prej zadovoljen in srečen.
- Okolje in ljudje okoli nas vplivajo na naše življenje, a največ je odvisno od nas samih.
- Spoštovati želim vsakega sočloveka, ki ni »baraba«, in pomagati tistim, ki pomoč potrebujejo.
- Ne denar in blišč, topla in iskrena beseda nam dajo moč, da lepše živimo.
- Življenje je čudovito, saj lahko dosežemo skoraj vse, če se dovolj potrudimo.
- Ovire v življenju lažje premagamo z razumom in potrpljenjem.
- Želim si zdravje, veselje ter prijatelje v dobrem in slabem.
- Naša družina ni ne bogata ne revna; imamo vsega ravno prav, največ pa medsebojne ljubezni in razumevanja.
- Kadar sem vesel, zaigram na harmoniko. Zaigram tudi takrat, ko sem žalosten in potr, saj tako lažje premagam težke trenutke.
- Trenutno bi si najbolj želela, da pride nazaj naš kuža Roni, ki je preminil pred nekaj meseci. Imela sem ga zelo rada.
- Življenje revnih in bogatih je zelo različno. Kdo je srečnejši? Ali sploh kdo?
- V življenju je pomembno spoštovati in živeti vrednote.
- Če lahko komu pomagam, sem zelo srečna.
- Ni treba, da smo vedno le resni. Jaz se rad šalim in zabavam. To želim tudi drugim.
- Vsak dan kdo umre in vsak dan se kdo rodi – tako je sklenjen VEČNI KROG ŽIVLJENJA.

PRIMOŽ VASLE, učitelj slovenščine

Vrednote? Kaj pa je sploh to? Se ta »stvar« še uporablja v 21. stoletju, dobi neskončnega napredka in neomejenih tehničnih možnosti? To bi bilo vprašanje zagrizenega tehnicista in vernika v računalniško, da ne rečem robotsko, prihodnost.

Pa vendar, če gledamo skozi človeške oči, ima vsak neke vrednote, vsak tudi živi po nekih vrednotah, vprašanje je samo, kakšne vrednote so komu privzgojili ali si jih je sam pustil privzgojiti. Zato moramo začeti pri otrocih, da bo naša prihodnost programirana v pozitivnih vrednotah. Zato je vsekakor pohvalno podpreti takšne projekte, kajti le s pravo dozo pozitivnih vrednot bomo lahko ostali ljudje.

TINKARA GRDEN, 7. b

Projekt o vrednotah se mi je zdel zelo zanimiv. Tako smo preživeli več časa skupaj, se zabavali in večkrat tudi nasmejali. Veliko smo se tudi naučili. Sploh se nisem zavedala, da je na svetu toliko dobrih in lepih vrednot. Vsaka je drugačna in posebna in daje drugo lekcijo. Všeč mi je bilo zapisovanje vrednot na tablo, da smo sestavili seznam. Napisala sem tudi veliko sestavkov o vrednotah. Upam, da bomo take ure še kdaj ponovili!

KSENJA KASTELIC, 9. r.

Imam zelo pozitivno mnenje o projektu, saj sem si ob njem razširila svoje obzorje o vrednotah. Veliko jih imamo in ni mi bilo težko razmišljati in pisati o njih.

Lepo bi bilo, če bi dodali še kakšne praktične naloge. Predlagam prvo za vrednoto nasmeh. Naš izziv bi bil, da se prav vsakemu, ki ga srečamo, nasmehnemo in mu polepšamo dan.

ZALA CURK, 9. r.

Projekt Rastem v sebi in s teboj mi je všeč predvsem zaradi stvari, ki ob njem nastajajo. Razmišljati, čutiti, razumeti, ustvarjati, živeti ... Pomembno je, da razmišljamo o vrednotah, da se trudimo po njih živeti in jih v čim večji meri vnašati v svoje življenje. S tem počasi začnemo razumevati sebe in edinstvenost človekovega značaja.

Poglobimo vero v dobro, vase, v življenje vsakogar ... Projekt mi pomaga začutiti in dojeti pravi pomen vrednot, brez katerih danes, v množici umetno ustvarjenih ponaredkov sreče, ne bi občutili zadovoljstva niti ponosa. Ne bi verjeli v popolnost, ki nam jo dajejo le prave vrednote, če jih znamo prepoznati. Zanje se moramo truditi. Ta projekt nas prijazno sili v razmislek o vrednotah in nam ponuja, da stopimo na pot k dobremu in tako uživamo svoje življenje v polnosti.

PETRA JERIČ, 7. a

Moje mnenje o tem projektu je zelo dobro. Zdi se mi zanimiv. Ko smo izbirali pozitivne vrednote, smo spoznali, koliko jih je na vsako črko abecede. O vrednotah smo razmišljali, se o njih pogovarjali, pisali sestavke in celo risali. Navdih je prihajal iz knjig in narave, iz lastnih dogodivščin in iz življenja ... S pisanjem sem si krajšala dolge popoldneve, burila domišljijo in si širila znanje. Ko smo prebirali sestavke, smo izvedeli, kaj nam je res pomembno.

JAN HORŽEN, 8. r.

Projekt o vrednotah in sodelovanje v njem mi je zelo všeč predvsem zaradi tega, ker se mi vrednote zdijo zelo pomembne za življenje. Naučiti se moramo, kaj so vrednote. Zame so velik dar, ki ga moramo negovati in ceniti. Vsi! Bilo mi je zelo všeč pisati o vrednotah in oblikovati miselne vzorce o njih. Opazil pa sem, da je vrednote težko narisati in sem moral zelo razmišljati, kako naj jih predstavim.

TJAŠA VOZELJ, 8. r.

Ko smo se v šoli začeli pogovarjati o vrednotah, sem bila najprej kar presenečena in sem mislila, da se jih ne bom mogla spomniti. Pomislila sem na ljudi, ki jih poznam, in ugotovila, da živijo po veliko pozitivnih vrednotah. Begalo me je tudi vprašanje, katera je moja vrednota. Pri tem mi je pomagala mami, ki me je prepričala, da me najbolj odlikujeta delavnost in vztrajnost. Mislim, da je imela kar prav. Ta projekt mi je zanimiv, saj preko vrednot odkrivam sebe in druge.

URŠKA PORLE, 9. r.

Meni se zdi ta projekt najboljši do zdaj. Vrednote so pomembne, o njih se je potrebno pogovarjati in se vrednot tudi držati. Če bomo poznali in živeli pozitivne vrednote, bo svet veliko lepši. Prav bi bilo, da vrednot ne zanemarimo. Z njimi bomo boljši, bolj sočutni in obzirni do sočloveka.

OLGA PODPADEC, učiteljica slovenščine

Že v preteklem šolskem letu smo se na OŠ Veliki Gaber začeli posvečati Abecedi odličnosti in pozitivnim vrednotam. Še bolj zagnano pa smo se jih lotili na jesen. Sama se še vedno z velikim spoštovanjem spominjam gospe Marije Gabrijelčič, s katero sem se imela srečo srečati na njenih predavanjih, preko njenih knjig, celo na podelitvi nagrad za lepe rožice sva bili skupaj... Pred mnogimi leti je na moje povabilo prišla tudi na našo šolo, da nam je približala učenje s pomočjo miselnih vzorcev in nam predstavila svoje številne izkušnje z otroki. Vedno je iz nje vela velika ljubezen do ljudi, posebno otrok, in naklonjenost maternemu jeziku. Tako sem z veseljem in hkrati z veliko odgovornostjo pristopila k projektu in zanj s toliko večjo zagnanostjo navduševala svoje učence. In prav vsi moji učenci so me prijetno presenetili tako pri iskanju vrednot kot pri pisanju sestavkov in pesmi o njih. Prav tako so vsi pisno izrazili naklonjenost projektu. Skupaj s svojimi učenci lahko ponovim:
»Vrednote je treba poznati, predvsem pa po njih živeti!«
Zato se bomo z vrednotami še ukvarjali.

JANJA JEROVŠEK, učiteljica slovenščine

Mnogi ljudje danes menijo, da živimo v obdobju moralnega kaosa, govorijo o krizi vrednot. Zavedati se moramo, da se rast človekove osebnosti začne v družini in nadaljuje v šoli. Lepo je, da je ideja Abeceda odličnosti, mojstrstva in etike dr. Janeza Gabrijelčiča našla mesto v izobraževanju, saj je izobrazba ena temeljnih vrednot. Na naši šoli so učenci iskali tiste vrednote, ki jih moramo poudarjati in razvijati, da bodo bogatile naše življenje. Učenci so bili zelo motivirani za delo, miselni vzorci pa potrjujejo njihovo ustvarjalnost.

KATJA KRAMER SIMONČIČ, razredničarka 3. razreda

Pogovor o vrednotah je bil učinkovit, saj so učenci spoznali pomen besede vrednota, jih naštevati in spoznali njihov pomen. Na črko U smo jih nekaj izbrali in zapisali v obliki miselnega vzorca. Pri ustvarjanju so bili aktivni, na voljo sem imela veliko materiala za miselni vzorec (križanke, pesmice, rebuse, uganke ...) in s končnim izdelkom smo bili vsi zadovoljni.

VESNA KOS, učiteljica slovenščine

S šestošolci smo pri pouku slovenščine iskali vrednote na črko G. Lotili smo se izdelovanja miselnega vzorca in ob vprašanih, v čem je vrednost posamezne vrednote, kako nam lepša, lajša in bogati življenje, so začele zamisliti kar deževati. Vsaka ključna beseda ali besedna zveza je kot ključ odpirala nova vrata in kmalu je na tabli zrasel razvejan miselni vzorec, ki smo ga dopolnili z idejami za zgovorne ilustracije. Najbrž v razredu ni bilo učenca, ki v njegov mozaik ni prispeval kakšnega kamenčka, piko na i pa sta postavila Žan in Jaša, ki sta tabelsko sliko vestno in domiselno predstavila na papir. Z veseljem sta se ob moji pomoči lotila še stripa o gostoljubju – glede na značaj Občine Šentrupert bo le-to zagotovo pomembno zaznamovalo življenje v njej.

DIANA JAKI, 4. r.

Četrtošolci smo razmišljali o vrednotah na črko B. V besedi BLIŽINA smo iskali nove besede in se pri tem zelo zabavali. Najbolj všeč mi je bilo, ko smo z učiteljico Sandro skupaj oblikovali miselni vzorec.

GAL PEVEC, 3. r.

Zelo dobro sem se počutil, ker sem sam napisal križanko. Najbolj sem si zapomnil pogovor o vrednoti UPANJE in pregovor "Upanje umre zadnje".

NADJA ZIHERL, 5. r.

Pri pouku smo iskali vrednote na vse črke abecede. Prišli smo do res zanimivih in različnih besed, izbrali nekatere in jih zapisali v miselni vzorec, saj je ta način preglednejši in zanimivejši. Pri izdelavi smo zelo pazili na to, da je bil miselni vzorec lepo oblikovan. Glavne teme smo poudarili z velikimi črkami, z malimi črkami pa smo zapisali podrobnosti, zanimivosti, odlomke, pregovore in svoje razmišljanje. Da bi bil miselni vzorec še lepši, pa smo narisali še ilustracije, ki so se navezovale na ključno besedo. Meni je bil naš miselni vzorec všeč, saj smo se zelo potrudili.

MARJANA OGRINC, razredničarka 5. razreda

Ko smo se z učenci lotili abecede odličnosti, smo na začetku imeli kar nekaj težav. Učenci so večkrat težko izluščili ključne besede. Ko smo se končno dokopali do njih, smo začeli izdelovati miselni vzorec po njegovih pravilih. Pri nastajanju miselnega vzorca so učenci radi sodelovali, saj so ugotovili, da pri delu lahko uporabljajo barve, rišejo, poudarjajo bistvo, spreminjajo obliko in velikost črk, uporabijo slike in ga tako obogatijo. Končnega izdelka so se vsi razveselili, zato ni bilo težav, ko smo se odločili o prijateljstvu zapisati še pesmice in uganke. Ob skupnem ustvarjanju pa se je poglobljalo tudi naše prijateljstvo.

ANAMARIJA GOLE, 8. r.

V slogi je moč, zato smo osmošolci stopili skupaj in ustvarjali. Pisali smo misli o tistih vrednotah, ki smo jih učenci izbrali v okviru projekta Abeceda odličnosti. Nastalo je veliko zamisli, spomnili smo se pregovorov, rekov... Ugotavljali smo, kaj nam posamezne vrednote pomenijo. Ker smo delali v skupinah, je bilo delo ne samo poučno, ampak tudi zabavno. Za česnje na vrhu smetane pa smo izdelali inovativne in malce posebne miselne vzorce z ilustracijami. Imeli smo se lepo in kot pravi slovenski pregovor, da delo krepí telo in duha, smo si še mi malo »skodrali možgane« in kar je glavno – razvedrili.

JAŠA DRAGAR, 6. a

Ko smo z učiteljico Vesno začeli izdelovati miselni vzorec, sem takoj vedel, da bo ura slovenščine zelo zabavna. Iskali smo vrednote na črko G, o njih razmišljali, na tablo zapisovali ključne besede in nastajal je miselni vzorec, ki sva ga s sošolcem prerisala na risalni list. Pri delu sem spoznal veliko vrednot, ki so pomembne za življenje.

ALINA GRIČAR, 3. b

Zame je največja vrednota ljubezen. Na to temo smo pisali pesmice o družini, prijateljih, naravi in hišnih ljubljenceh. Brez teh stvari bi težko živela.

KLARA KOZLEVČAR, 6. c

Ob pisanju vrednote ČAS sem se zamislila, kako čas hitro teče. Pomembno je, da znamo čas izkoristiti. Najhitreje čas teče med učenjem.

ZALA RIBIČ, 8. b

Ne pustim, da mi vrednote vsiljujejo.

BLAŽKA SMOLIČ, 8. b

So vrednote, ki jih imam sama v sebi. Z odraščanjem se moje vrednote spreminjajo.

TIMOTEJ MAJZELJ, 8. a

Tisti, ki ima vrednote, ima lepše življenje, ker lažje najde smisel svojega početja. Prav in nujno je, da imamo skupne vrednote.

ZOJA KEPA, 3. b

Pred božično-novoletnimi prazniki mi je bilo najbolj všeč to, ko smo odpirali koledar vrednot, ki ga je izdala Občina Trebnje. Hvaležni moramo biti za starše, sestrice in brate. Nekateri, predvsem starejši ljudje, so osamljeni. Spomnili smo se jih v šoli in dobili smo nalogo, da jih obiščemo. Jaz sem obiskala babico.

LANA RAJER, 8. b

Pomembno je, da imam vrednote, po katerih se v življenju tudi ravnam. Vrednote me oblikujejo v osebnost, kakršna želim postati.

ULA GLIHA, 8. b

S psihološkega vidika so vrednote in želje zelo pomembne, saj človeku dajejo nov zagon in voljo do življenja.

TEVŽ GABRIJEL, 8. b

Z vrednotami, ki jih imam, sem zrasel in z njimi živim. Vrednote prinašam od doma, dobivam jih v šoli. To mi omogoča pozitivno vlogo, kjer se pojavljam – v razredu, športni ekipi, med prijatelji.

ALENKA KOLAR, učiteljica razrednega pouka

Z učenci smo se pogovorili o vrednotah, kaj so, kako se spreminjajo skozi čas, kaj jim pomenijo. V skupinah so učenci ob tvorbi miselnih vzorcev naštevati vrednote o času, človeku, čutnosti.

METODA LIVK, učiteljica slovenščine

Soustvarjanje Rastoče knjige je naše učence in nas, mentorje, vzpodbudilo k aktivnemu razmišljanju o vrednotah. Začutila sem, da je v delo naše šole prineslo poglobljeno iskanje pozitivnih rešitev v našem vsakdanjem sobivanju.

STANKA ZALETELJ, učiteljica razrednega pouka

Že nekaj let zapored posvečamo vrednotam velik pomen, še posebno v mesecu decembru. Ta mesec izberemo zato, ker v nas vzbuja polno pričakovanj in skrivnosti na eni strani, na drugi strani pa neustavljivo hitenje, potrošniško mrzlico, neizpolnjene želje. Prav je, da si ob vsem tem vzamemo čas in ne pozabimo nase, na naše drage, na osamljene. Tako spregovorimo o vrednotah, kot so strpnost, vztrajnost, hvaležnost, sočutje. Beseda, ki je podana z govoricjo ljubezni, ima veliko moč in vedno pade na plodna tla. Pogosto imamo občutek, da nas otroci v danem trenutku ne slišijo, a kasneje se izkaže, da besede ponotranjijo. Pogovori, zgodbe iz življenja, naši zgledi – vse to pripomore k boljši samopodobi. Počasi, vsak v svojem ritmu, na tak način osebno raste. Zato smo z veseljem pristopili k projektu in nadaljevali začrtano pot vrednot.

MOJCA BAHUN, učiteljica slovenščine

Vrednote so misli in ideje, ki jim pripisujemo velik pomen in zaznamujejo naša vsakodnevna ravnanja in razmišljanja.

Vrednote, ki jih izpostavljajo naši učenci, so različne, a imajo skupni imenovalec – in to je, da smo vsi najprej in predvsem ljudje.

Mladi o vrednotah ne govorijo glasno. So vrednote, ki so same po sebi umevne. Včasih je govor o vrednotah le leporečje.

Zagotovo pa je, da mladi imajo vrednote – to, v kar verjamejo; prepričanja, za katera se zavzemajo. In to so učenci izrazili tudi v ABECEDI ODLIČNOSTI.

IVANKA VIŠČEK, učiteljica slovenščine

V času, ko javnost ni naklonjena vrednotam, ko se vsakodnevno dogajajo razne oblike razvrednotenja, so posamezniki, ki so dovolj občutljivi in dovolj prepoznavni v slovenski družbi, ki nas opozarjajo, da je za obstoj Slovenije in slovenstva nujna vrnitev k vrednotam.

Eden takih je tudi dr. Janez Gabrijelčič, ki nam kaže pot, kako z mladimi ponovno odkrivamo najgloblje in najodličnejše stvari v svojem življenju in v medsebojnih odnosih. Na Osnovni šoli Trebnje smo ta izziv sprejeli in skozi različne oblike razmišljanja, pogovorov, ustvarjanja ... ponotranjamo vrednote in bogatimo medsebojne odnose.

META KMETIČ, učiteljica slovenščine

Z vrednotami se pri pouku slovenščine srečujemo ves čas. Skozi zgodbe se pretaka nešteto sporočil, ki jih učenci srkajo v svoj sistem vrednot in z njimi rastejo. Tokrat pa smo se pogovarjali o njihovih zgodbah in odkrili, kolikšna množica vrednot nas bogati, družijo, a hkrati tudi dela drugačne, saj imamo različne izkušnje in cilje. Ob vrednoti rast smo ugotovili, da je pomembno predvsem, da vrednote skrbno izbiramo in si z njimi bogatimo svoja življenja.

Abeceda vrednot – rastem v sebi in s teboj

Abeceda odličnosti, mojstrstva in etike s pomočjo miselnih vzorcev prof. Marije Gabrijelčič
in filozofije Rastoče knjige po zamisli dr. Janeza Gabrijelčiča

Februar 2014

Izdajatelj:
Center za izobraževanje in kulturo Trebnje

Zanj:
Patricija Pavlič

Sodelujoči partnerji in mentorji:
Barbara Jerovšek, CIK Trebnje

OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert (Janja Jerovšek, Vesna Kos, Katja Kramer Simončič, Marjana Ogrinc, Sandra Slunjski)
OŠ Veliki Gaber (Vida Ceglar, Olga Podpadec, Vesna Rajar, Marta Sever, Jani Strnad, Primož Vasle)
OŠ Trebnje (Mojca Bahun, Tanja Dvornik, Vera Gognjavec, Nevenka Grebenc, Meta Kmetič, Alenka Kolar,
Metoda Livk, Mateja Škufca Langus, Ivanka Višček, Teja Zajec, Stanka Zaletelj)

Avtorji besedil:
dr. Janez Gabrijelčič
Mira Brezovar
mag. Barbara Brezigar
Rado Kostrevc
učenci in učitelji OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, OŠ Veliki Gaber in OŠ Trebnje

Avtorji miselnih vzorcev:
učenci OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, OŠ Veliki Gaber in OŠ Trebnje

Fotografije:
OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, OŠ Veliki Gaber in OŠ Trebnje

Jezikovni pregled:
Janja Jerovšek, Olga Podpadec, Ivanka Višček

Oblikovanje:
Meta Gabrijel

Tisk:
Tiskarna Littera picta d.o.o., Ljubljana

Naklada:
400 kosov

Center za izobraževanje in kulturo Trebnje
Kidričeva ulica 2, 8210 Trebnje, Slovenija
T: 00386 (0)7 34 82 100, F: 00386 (0)7 34 82 102
info@ciktrebnje.si, www.ciktrebnje.si

Copyright by Center za izobraževanje in kulturo Trebnje, Trebnje 2014
Vse pravice pridržane
Tiskano v Sloveniji

Projekt so omogočili:
CIK Trebnje, JSKD Območna izpostava Trebnje,
OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, OŠ Veliki Gaber, OŠ Trebnje

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

172:159.953.4

ABECEDA vrednot - rastem v sebi in s teboj : abeceda odličnosti, mojstrstva in etike s pomočjo miselnih vzorcev prof. Marije Gabrijelčič in filozofije Rastoče knjige po zamisli dr. Janeza Gabrijelčiča / [avtorji besedil Janez Gabrijelčič ... [et al.] ; avtorji miselnih vzorcev učenci OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, OŠ Veliki Gaber in OŠ Trebnje ; fotografije OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert, OŠ Veliki Gaber in OŠ Trebnje]. - Trebnje : Center za izobraževanje in kulturo, 2014

ISBN 978-961-6841-08-5

1. Gabrijelčič, Janez
272293632

